

IJopener

MAGAZINE

Czaar: een warm welkom - Burgemeester buizerd - Peter Zegveld ontving Arti Medaille - Het Flevopark trilt - Speciaal Onderwijs op de Gerhardschool

Oktober 2017

- 3 Akropolistoren: wonen voor 55+
- 4 Onderneming: Czaar in Czaar Peterstraat
- 5 Dure brug geen oplossing
- 6 Kunst: Jan Rothuizen en Peter Zegveld
- 8 Appelsap Fresh Music Festival in Flevopark
- 9 Column Simone Slotboom
- 10 Gerhardschool voor Speciaal Onderwijs
- 12 Festival Straf_Werk op IJburg
- 13 Taalles in Cybersoek
- 14 Opinie: drukte in Amsterdam
- 15 Interview Redouane Amine
- 16 Foto: Magic Circus op het Levantplein
- 18 Brug tussen Oostelijk Havengebied en Noord
- 20 Militair vliegveld Zeeburgereiland in WO-I
- 23 Amsterdam Dance Event
- 24 Vogelrubriek: de buizerd
- 26 Boekrecensies: Henna Trustfull en Louis Visseren
- 28 Restaurantrecensie: Antep Sofrası
- 29 Koken met Neeltje: pesto
- 30 Cultuurnieuws: klarinetconcert
- 31 Puzzel

Colofon

IJopener is het magazine voor alle bewoners van de Indische Buurt, het Oostelijk Havengebied, het Zeeburgereiland en IJburg. De redactie bestaat uit vrijwilligers. IJopener is een stichting met statuten en een redactiereglement. De meningen van de afzonderlijke auteurs geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie weer. Wij behouden ons het recht voor om ingezonden mededelingen in te korten.

Redactieleden

Natanja den Boeft, Marcel de Cnock, Hansje Galesloot, Lida Geers, Kees Hoogeveen, Tineke Kalk, Lieneke Koornstra, Arjen Poortman, Hannie Raaff, Winny Ros, Simone Slotboom, Josien Vogelaar, Neeltje Wiedemeijer

Gastschrijvers in dit nummer

Bas Kok, Alex van Moort, Kitty Saal, Ross Slotboom, Lateesha Verwey

Contact

Stichting IJopener
E-mail info@ijopener.nl
Website www.ijopener.nl
Iban NL51 INGB 0006 6548 54

Uitgave

Vormgeving Ron de Wit | Frits van den Akker
Drukwerk Rodi Rotatie, Diemen
Oplage 25.000 ex.

Volgende editie

Deadline 20 november 2017
Verspreiding 8-13 december 2017

Foto voorpagina

Nieuwbouw op Zeeburgereiland op de hoek van de IJburglaan en Zuiderzeeweg.
Foto: Kees Hoogeveen

Advertentie Acquisitie

Alex van Moort: tel. 06 5477 8109
E-mail: adverteren@ijopener.nl
Zie pagina 30 over tarieven.

IJopener gemist?

Bezorgklachten: bezorging@ijopener.nl.
Als u een nee-neesticker heeft, mogen wij de krant niet bezorgen.
Kijk op pagina 30 voor adressen waar u een exemplaar van IJopener kunt ophalen (zolang de voorraad strekt).

De IJopener heeft een eigen Facebook-pagina. U vindt ons als 'IJopener'. U kunt natuurlijk ook reageren op artikelen of eigen ideeën aandragen. Tot ziens op Facebook!

NAUTIEK VAAROPLEIDINGEN WWW.NAUTIEK.COM

Zeilschool Zaalverhuur

Jachthaven Piet Hein
Veemkade 267 020 - 419 30 05

**DIERENKLINIEK
HAVENS** Java-eiland

Openingstijden
ma. | di. | vr. 09.00 - 19.00 uur
wo. 13.00 - 19.00 uur
do. 09.00 - 17.00 uur

Behandeling volgens afspraak
tel. (020) 41 93 583

Sumatrakade 377 - 379 | 1019 PM Amsterdam

TOMSREPAIR.NL
PC & Tablet Reparaties
Verkoop van onderdelen.

15%
korting op alle reparaties

Scherm van uw tablet stuk, kapotte harde schijf of is er een virus op uw computer?
Wij lossen het goed, snel en betrouwbaar op.

Veemarkt 177 | 1017 CG Amsterdam
020 412 29 23 | www.tomsrepair.nl

de **PIANOTEMMER**
stemmen onderhoud reparatie restauratie

HANS KRAMER | +31 (0)6 40 06 69 37 | KNSM LAAN 756E

SINOS 1991 | WWW.PIANOTEMMER.NL

je tegenover het Humanisme. Daarna volgde een gesprek van twintig minuten. Omdat het lidmaatschap van de Vereniging Akropolis Amsterdam in het begin nog een eis was, kenden we al veel van de geïnteresseerden. We hoefden nauwelijks mensen af te wijzen. Dankzij het feit dat wij bij toewijzing van de appartementen keken naar de datum van lidmaatschap – er is zelfs op de tweede genoteerd waarop de eerste contributie betaald was – zit ik nu op de hoogste verdieping! Het oorspronkelijke uitgangspunt van evenveel mannen als vrouwen moesten we loslaten, maar het aantal mannen valt nog reuze mee: een derde van de bewoners is man. Het scheelt dat hier de nodige homostellen wonen. De gemiddelde leeftijd van de bewoners is rond de zeventig. Allemaal wel vitale ouderen want er is geen verpleegafdeling.’

De sociale sector-appartementen zijn inmiddels allemaal vergeven, in de middensector staan nog tien appartementen te huur.

De Akropolistoren als levensloopbestendig wooncomplex

Op het Zeeburgereiland steekt de Akropolistoren met zijn veertien verdiepingen hoog boven de rest van de bebouwing uit. Ook qua leeftijd gaan de bewoners van het net opgeleverde seniorencomplex aan kop. Saar Boerlage, een van de oprichters van de Coöperatie Bewoners Akropolistoren, woont in de top, op de veertiende verdieping.

TEKST: TINEKE KALK
FOTO: ARJEN POORTMAN

Ze woont er maar net veertien dagen, Saar Boerlage, 85 jaar. De gordijnen hangen nog niet eens. Maar wat maakt het uit als je zo'n uitzicht hebt: 'In het schemerdonker fonkelt Amsterdam mij tegemoet.' Saar was als sociaal geografe verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Daarnaast was zij haar hele leven maatschappelijk en politiek actief. Zij was betrokken bij de oprichting van de Pacifistische Socialistische Partij en werd de eerste vrouwelijke partijvoorzitter. Later zat ze voor Groen Links zowel in de Amsterdamse gemeenteraad als in de stadsdeelraad van Amsterdam-Zuid. Na haar pensionering werd zij actief in de Ouderen Adviesraad Oost en het netwerk Wijze Oude Wijven (WOUW).

Na een bezoek aan enige Rotterdamse woon-zorgcomplexen van Humanitas richtte Saar tien jaar geleden samen met anderen de Vereniging Akropolis Amsterdam (VAA) op. Doel: realisatie van levensloopbestendige wooncomplexen. Jarelang voerde de vereniging actie bij woningbouwverenigingen, pensioenfondsen en de gemeente. Pas in maart 2014 kwam er schot in de plannen: woningbouwvereniging Alliantie bood aan een seniorentoren op het Zeeburgereiland te bouwen. De leden van de VAA reageerden enthousiast. De toren telt 86 woningen met een huur van € 580 tot € 900 per maand.

Samen nemen wij de verantwoordelijkheid voor een deel van het beheer

Meedoen

'Wij hebben gekozen voor een coöperatievorm: de Coöperatie Bewoners Akropolis Toren', zegt Saar. 'Als zelfstandige organisatie hebben wij geen band meer met de vereniging Akropolis Amsterdam. Samen nemen wij de verantwoordelijkheid voor een deel van het beheer. Klein onderhoud, administratieve klussen, het bevorderen van welzijn door onderlinge contacten en samen in de buurtkamer met de andere bewoners van Zeeburgereiland initiatieven ontwikkelen horen daaronder. Daarbij is het humanistisch uitgangspunt van respect en zorgvuldig omgaan met zowel het gebouw als mensen het uitgangspunt. Wie hier wil wonen wordt geacht mee te doen. En of dat nu in de vorm van een bestuursfunctie is of het schenken van koffie in de buurtkamer, maakt niet uit.'

Vitale ouderen

'Bij de keuze van bewoners keken we of iemand zich in onze visie kan vinden. Je hoeft niet per se lid van het Humanistisch Verbond te zijn. Belangstellenden vulden een lijst in met vragen als: wat zijn je interesses, hobby's, in welke verenigingen zit je en hoe sta

Actiepunt

'Wat ik verwacht van dit samenwonen?', vervolgt Saar. 'Ik merk nu al dat mensen vriendelijk tegen elkaar zijn, bereid zijn mee te helpen en zelf initiatieven ontwikkelen. Zo is er een wandelgroep, waarbij ook andere buurtgenoten welkom zijn. Beneden in de plint is een ruimte die in principe voor de hele buurt is. Vijf keer per week is de buurtkamer om tien uur toegankelijk voor iedereen. Ik drink er koffie en lees er de krant. Er is een programmacommissie die met alle buurtbewoners rekening wil houden zodat ik goede hoop heb dat het in de toekomst gaat mengen.'

Saar zou Saar niet zijn als ze ook niet een actiepunt had: goed openbaar vervoer voor deze buurt. Zeker 's avonds is het vervelend om van tram 26 naar haar huis te lopen. Een elektrische Biro lijkt haar ook wel wat, want gelukkig zijn er in de garage vijf elektrische aansluitingen.

Saar: 'Ze verklaarden mij voor gek om nog op mijn 85ste te verhuizen en waren zelfs bang dat het mijn dood zou worden. Maar je ziet, ik ben nog springlevend!' <

Overspannen? Moe? Gestrest?

Probeer eens een
energetische behandeling

Vergeod door de aanvullende verzekering

www.energiegeneeskunde.info

Czaar: een warm welkom

Czaar is nog maar net open, maar trekt al veel bekijks. Willem en Elke de Jong runnen de zaak met liefde en dat is zichtbaar en voelbaar. De vorig jaar tot de leukste winkelstraat van Nederland uitgeroepen Czaar Peterstraat is met de komst van dit café-restaurant nóg leuker geworden.

TEKST: SIMONE SLOTBOOM
FOTO: MARCEL DE CNOCK

De Czaar Peterstraat, ooit de somberste straat van Amsterdam, is in de oude glorie hersteld en uitgeroeid tot een hippe plek die ook veel mensen van buiten de buurt aantrekt. Czaar past goed in dit plaatje, een stijlvolle én gezellige zaak met de uitstraling van een grand-café en de warmte van een buurtcafé. Horecaman pur sang, Willem de Jong, vertelt graag over hoe hij de buurt ziet en welke rol Czaar daarin speelt.

Hoe is het plan voor Czaar ontstaan?

‘Czaar is een langlopend project. Het begon enkele jaren geleden toen Eigen Haard de onderste verdieping van dit historische pand renoveerde. Horeca had de voorkeur voor alle betrokken partijen, omdat er nog weinig in de buurt zat met een avondfunctie. Tussen het Oostelijk Havengebied, Oost en het centrum, zat een horeca-vacuüm. Er was veel vraag naar een plek waar alle generaties konden samenkomen. Door de ontwikkeling van de buurt en de toestroom van diverse gezinnen, ouderen en studenten, was de vraag groot en het aanbod schaars. Uit dat idee werd met behulp van alle betrokkenen Czaar geboren.’

De inrichting is heel sfeervol met veel marmer, hout en leer

De gezelligheid van de typisch Amsterdamse cafés en restaurantjes, maar wel met ruimtelijkheid gecombineerd

Waarom hebben jullie gekozen voor de Czaar Peterstraat als locatie?

‘De Czaar Peterstraat is een fantastisch mooie straat. Na de renovatie ontstond een winkelstraat met geweldige boetiekjes, koffiecorners, ontbijt- en lunchtentjes en lokale ambachtswinkels. Er was alleen weinig, zeker voor de avond, waar je heerlijk een borreltje kon drinken en een hapje eten. Het meeste was na achten dicht. Dat is jammer voor een buurt waar de demografie zo uiteenloopt en waar zoveel

Willem de Jong in zijn element achter de tap

potentie is om een plek te creëren die ervoor zorgt dat ook in de avond de straat en haar buurt blijven leven. Daarom is dit zo'n geweldige locatie: je merkt aan alles dat de buurt, maar ook de omgeving eromheen, dorstig was naar een zaak als deze.’

Hebben jullie persoonlijk ook een band met ons gebied, komen jullie bijvoorbeeld zelf uit de buurt?

‘Tijdens de verbouwing kwamen we zelf steeds vaker in deze omgeving en viel het karakter van de buurt ons positief op. Iedereen kent elkaar en er heerst een geweldige burensfeer. Vaak liepen er mensen binnen om vast een kijkje te nemen. Het enthousiasme en warme welkom maakten opnieuw duidelijk dat de buurt erg veel zin had in een plek om gemoeidelijk samen te komen en te borrelen. Zelf komen we uit West waar zulke gezelligheid ook te vinden is, maar omdat we niets wisten over deze kant van de stad, was iedereen positief verrast. Het is elke dag een feest om hierheen te fietsen.’

De inrichting is heel sfeervol met veel marmer, hout en leer. Wiens idee was dat en wat hoopten jullie daarmee te bereiken?

‘Toevallig liepen we in de aanloop van dit project op een antiekveiling in Berlijn tegen een

De antieke apothekerskast uit 1900 staat centraal

antieke apothekerskast uit 1900 aan. Veertien meter lang, drie meter hoog en in geweldige staat. De warmte, de geschiedenis, en het handwerk spatten van de kast af. Er gaat een sfeer vanuit die onmogelijk is na te bouwen. De combinatie met ons pand dat ook zoveel geschiedenis ademt, maakte deze vondst tot de spil van de gehele uitstraling en inrichting. We gingen aan de slag met een bureau dat als geen ander deze stijl wist te vertalen naar de rest van de ruimte: studio Bake. De banken, kleine nisjes, verhogingen en een ruime selectie spelletjes zorgen ervoor dat de ruimte niet alleen groot is, maar dat elk hoekje voelt als een woonkamertje op zich. Een plaats waar je wilt zitten en je op je gemak voelt. De gezelligheid van de typisch Amsterdamse cafés en restaurantjes, maar wel met ruimtelijkheid gecombineerd. Donkerbruin, maar toch open. Iedereen die binnenkomt, voelt zich thuis.'

Hoe zijn jullie op het idee gekomen om een krachtontbijt tegen een kater op de kaart te zetten?

'Of je nu gezopen hebt of de hele nacht in de weer bent geweest met je pasgeboren baby, iedereen kan wel wat kracht gebruiken in de ochtend. Dat regelen we graag. We zijn niet voor niets om negen uur al open, dan kun je maar beter goed beginnen.'

Wat zijn jullie eigen favoriete gerechten op de kaart? Qua kleine hapjes en grote hapjes?

'Dat ligt aan de mood, maar ik vind onze borrelplanken geweldig. De kazen van KEF, daar kun je mij elke nacht voor wakker maken. Als je dat combineert met vlees, wat wil je dan nog meer? Nou ja, eigenlijk lekkere craft-bieren of een goede fles Vin Naturel bijvoorbeeld. Ook onze Spaanse wijnen combineren te gek met alle gerechten. Ik zou zeggen: ga lekker zitten, dan schenken we iets in en kunnen jullie lekker borrelen.'

De chef is Portugees. Hoe zijn jullie aan Ana Theresa-Pires gekomen en hoe vertaalt haar kookkunst zich naar de buurt?

'Al onze gerechten zijn basic, maar de Portugese twist komt eigenlijk overal naar voren. Juist doordat onze gerechten niet al te lastig zijn, kunnen we veel meer met smaak doen. En hier is Ana een meester in. De garing, malsheid en de unieke en creatieve smaakcombinaties maken het gerechten die veel meer in zich hebben dan de kaart in eerste instantie doet geloven. Neem nu onze zeetong als vis van de maand, de smaak is zo geweldig dat het bijna jammer is dat je de graten niet kunt opeten. Kortom, je komt borrelen en blijft voor het eten.'

Is er nog iets dat jullie zelf graag willen vertellen aan onze lezers?

'Kom vooral langs. We zijn de hele dag open en in het weekend zelfs tot drie uur 's nachts. Kom lekker borrelen, eten, chillen, voetbal kijken. Alles kan en we hebben een hoekje voor iedereen.'

Czaar heeft nog geen website, maar zit wel op Facebook: CafeCzaarAmsterdam. De officiële opening volgt nog. Willem benadrukt dat de hele buurt dan welkom is. Ook in de tussentijd natuurlijk, want zoals Willem zegt: 'Daar doen we het uiteindelijk voor. Voor nu zijn we gewoon aan het kijken hoe het loopt en maken we het elke dag beter.'

Dure brug geen oplossing

TEKST EN FOTO: FIETSCOMITÉ OOST

In een overvolle Kompaszaal legde het college van B&W dinsdagavond 19 september aan 300 verontruste bewoners uit waarom ze tegen alle feiten in, toch wil onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de Sporenbrug. Woensdag 27 september stemde de Raad over het voorstel voor nader onderzoek én om € 140 miljoen te reserveren voor de bouw van de brug.

Het leek zo logisch, een fietssnelweg in één rechte lijn van de nieuwe wijk Sluisbuurt naar Centraal Station. Tot verontruste buurtbewoners in het Oostelijk Havengebied zich gingen verenigen en de gemeente om nader onderzoek vroegen. Dat onderzoek heeft de gemeente uitgevoerd en de resultaten liegen er niet om. Tegen alle verwachtingen in, draagt de Sporenbrug op geen enkele manier bij aan wat de gemeente wil bereiken.

Beter alternatief

Hetzelfde onderzoek leert dat de Amsterdamsebrug met enkele verbeteringen een veel beter alternatief is. Daar profiteren fietsers en openbaar vervoer van. De Amsterdamsebrug is een logische schakel in de route naar het Weesperplein, is aantrekkelijk voor IJburgers en kost met € 15 miljoen een fractie van de Sporenbrug. Bovendien zegt de gemeente in het onderzoek 'zich te realiseren dat de Sporenbrug de verkeersveiligheid op straat zal aantasten'.

Eerder liet wethouder Litjens, Infrastructuur en Duurzaamheid, bovendien al weten te willen investeren in de Amsterdamsebrug om de trams 7 en/of 10 te kunnen doortrekken. Ook voor Rijkswaterstaat is dit een aantrekkelijkere optie. Zij zijn zeer huiverig voor elke nieuwe brug over het druk bevaren Amsterdam Rijnkanaal.

Niet naar het Centraal Station

De Sporenbrug die bedoeld is om bewo-

ners van Sluisbuurt snel naar de stad te brengen, leidt hen naar het Centraal Station. Het onderzoek toont echter aan dat mensen juist naar het Weesperplein en andere delen in de stad willen. Niet naar het Centraal Station en niet naar Sporenburg! Verder blijkt dat de brug slechts driehonderd mensen stimuleert de auto te laten staan en de fiets te pakken. De kosten voor de brug worden geraamd op €140 miljoen. Dat is exclusief de kosten voor het aanpakken van het complexe kruispunt bij de Verbindingsdam. Dit kruispunt is overigens slechts een van de knelpunten, die de dagelijkse stroom van 11.000 fietsers zal tegenkomen als de route over de Sporenbrug daadwerkelijk wordt aangelegd.

Niet overtuigend

Bij monde van projectleider Bas Boeker lieten B&W weten dat het oplossen van knelpunten, nou juist een van de redenen is waarom nader onderzoek nodig zou zijn. Reacties uit de zaal maakten duidelijk dat dit voor bewoners niet overtuigend klonk. Zij kijken vooral met verbazing hoe B&W vasthouden aan een dure nieuwe brug, terwijl er een goedkoper en beter alternatief is. In plaats van dinsdag een financiële reservering goed te keuren voor een bewezen niet doelmatige oplossing, stellen bewoners voor dat de politiek eerst dit betere alternatief onderzoekt in samenhang met verbeteringen in zowel het openbaar vervoer als het kruispunt einde Piet Heintunnel. <

Body-Mind Java Eiland

Praktijk voor lichaamsgerichte (psycho-) therapie.

ACT, traumatherapie en mindfulness

Een professionele aanpak voor herstel van balans, vitaliteit en veerkracht

Hanneke van der Aalst

Gecertificeerd therapeut SBLP / NVPA

Bel voor een afspraak 06 - 13453055

Majanggracht 1 1019 PW Amsterdam www.hetwijzelichaam.org www.mindfulness-en-meer.nl

Peter Zegveld ontving Arti Medaille

Onlangs reikte Arti et Amicitiae voor de vijfde keer de Arti Medaille uit. Dit keer viel Peter Zegveld de eer te beurt. Volgens het juryrapport is hij een veelzijdig en uniek multitalent (theatermaker, performer, beeldend kunstenaar) met een onconventionele houding en een heel eigen beeldtaal. Zelf grapt hij dat het omkoping is geweest.

TEKST EN FOTO: LIDA GEERS

Dat omkopen moet natuurlijk niet al te serieus genomen worden. Volgens Peter is het een prijs voor een kunstenaar die al oeuvre op zijn naam heeft en zich ook bezighoudt met nieuw werk. Peter is een multitalent dat heel bijzondere dingen maakt. Ook is hij een eigenzinnige kunstenaar die de stelling hanteert: als je met je werk rekening houdt met iedereen, ben je de lul. Peter: 'Ik weet zelf of iets voldoet aan bepaalde kwaliteitseisen, dus ik voel me niet afhankelijk van wat mensen ervan vinden. Inmiddels heb ik, om maar een voorbeeld te noemen, 32 voorstellingen gemaakt. Daarvan zeg ik: tweederde was goed. En daarvan waren er twee fantástisch.'

Zondeval en lichtval

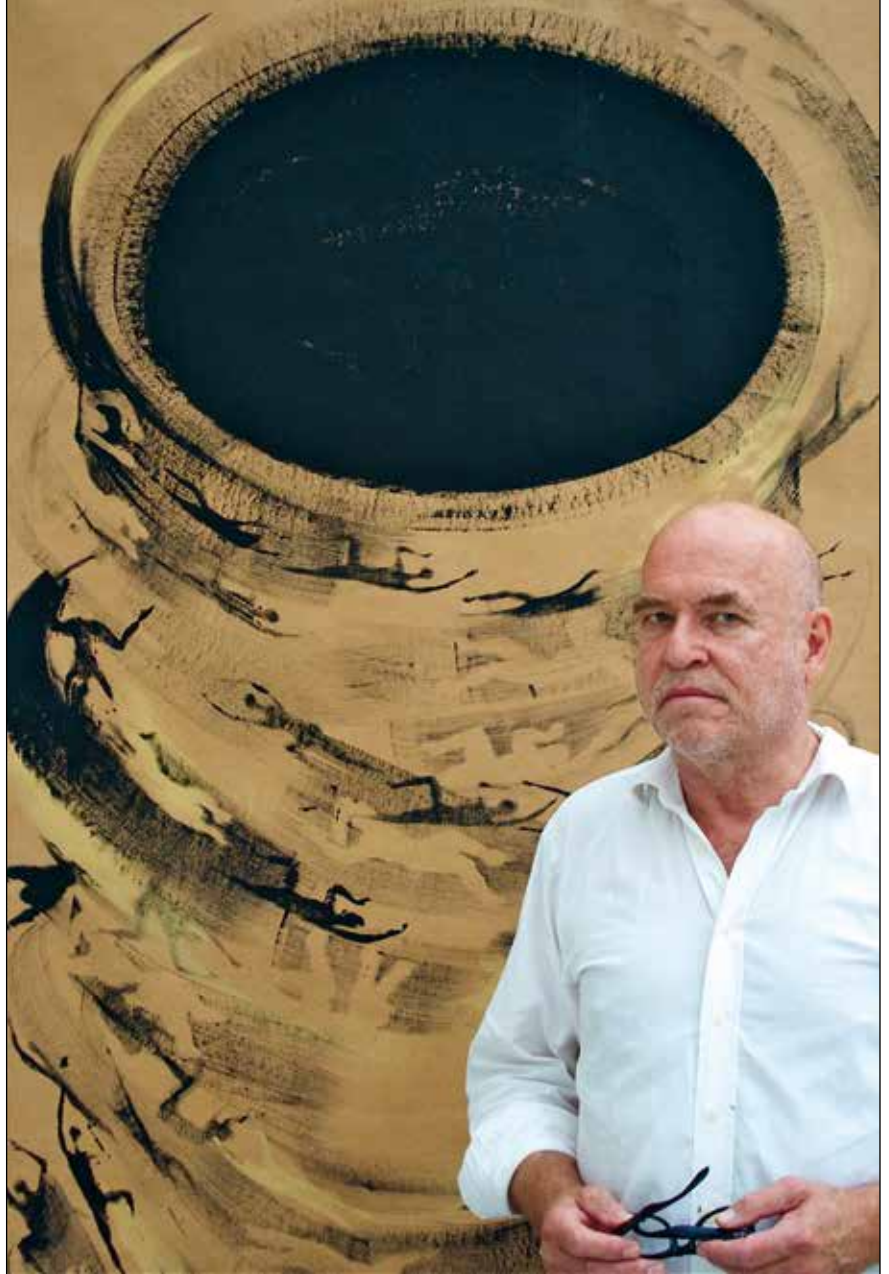
Op de vraag hoe hij dat doet - zowel kunst maken voor binnen als voor in de openlucht, en daarnaast ook nog heel veel voorstellingen maken - antwoordt Peter: 'Dat gaat in periodes die elkaar als dakpannen overlappen. De meeste ideeën komen niet in een flits, maar zijn onderdeel van een puzzel. De ene periode is als het ware een voorloper van de daaropvolgende. Het kan dus goed zijn dat een installatie voor buiten de voorloper is voor een expositie binnen of de opmaat voor een voorstelling.' Peter werkt niet alleen autonoom, maar ook in opdracht. 'In opdracht werken is heel leuk, omdat je net aan de randen van het kader kunt blijven en er soms een beetje buiten kunt gaan.' Veel van zijn werk bestaat uit kleine of grote installaties. Op de expositie *Lichtval* in Arti et Amicitiae, is dat duidelijk te zien. Een groot schilderij van de 'zondeval' zoals ze die volgens Peter ook schilderden in de Italiaanse schilderkunst, was voor hem het begin van *Lichtval*. De tentoonstelling begint met de entree van donker naar licht. In die donkerte zie je om de zoveel tijd een lichtbundel in de vorm van een persoon voorover van een grote houten trap vallen. In de zaal waar het licht is, staan verschillende installaties, die allemaal bewegen of geluid maken als je op de

De zondeval was het uitgangspunt van de expositie Lichtval

knop drukt. Alleen *De zondeval* beweegt niet, dat schilderij is van zichzelf al explosief.

Te klein

Vanaf 1979 beschikte Peter over een atelier in Loods 6 aan de KNSM-laan. Eerst was het een verzamelpand van krakers en kunstenaars. Later, rond 1987, is het gebouw in ere hersteld en kwamen er winkels en ateliers in. Peter vertelt dat het terrein in de begintijd compleet verloederd was. Het recht van de sterkste gold er. Peter: 'Ik heb er altijd heel fijn gewerkt, misschien juist omdat de omgeving zo chaotisch was. Hoewel het atelier altijd wel te klein was.' Inmiddels heeft Peter al een paar jaar een héél groot atelier in Zaandam. Daar is niet alleen volop ruimte om zijn installaties en beelden te maken, maar ook om te werken aan een voorstelling. Vast staat dat er nog een heleboel zal volgen.

Arti et Amicitiae is een vereniging van beeldend kunstenaars en leden die van kunst houden. De vereniging is opgericht in 1839 en heeft haar domicilie in het mooie pand 112 aan het Rokin. De Arti Medaille bestaat naast uiteraard een medaille, uit € 5000 en een tentoonstelling in Arti et Amicitiae. Eerdere winnaars van de Arti Medaille zijn: Moniek Toebosch, Pieter Engels, Wim T. Schippers en Jos Houweling.

Jammer genoeg is de tentoonstelling *Lichtval* voorbij. Maar tot en met 22 oktober is *Ik speel dus ik ben* te zien in Rijksmuseum Twenthe in Enschede. Tot en met 27 oktober kan *Time, Space & Architecture* worden bezocht bij de Cityscapes Foundation, Huidekoperstraat 26-28, Amsterdam. <

www.peterzegveld.nl

COFFEE TAKE AWAY ESPRESSO

Openingstijden:
dinsdag - vrijdag van 9 tot 18 uur
zaterdag van 9 tot 16 uur

Sumatrakade 5 1019 BJ Amsterdam
Tel. 020 - 419 38 55

www.hairspray.nl
info@hairspray.nl

Jan Rothuizen, de tekenende verhalenverteller

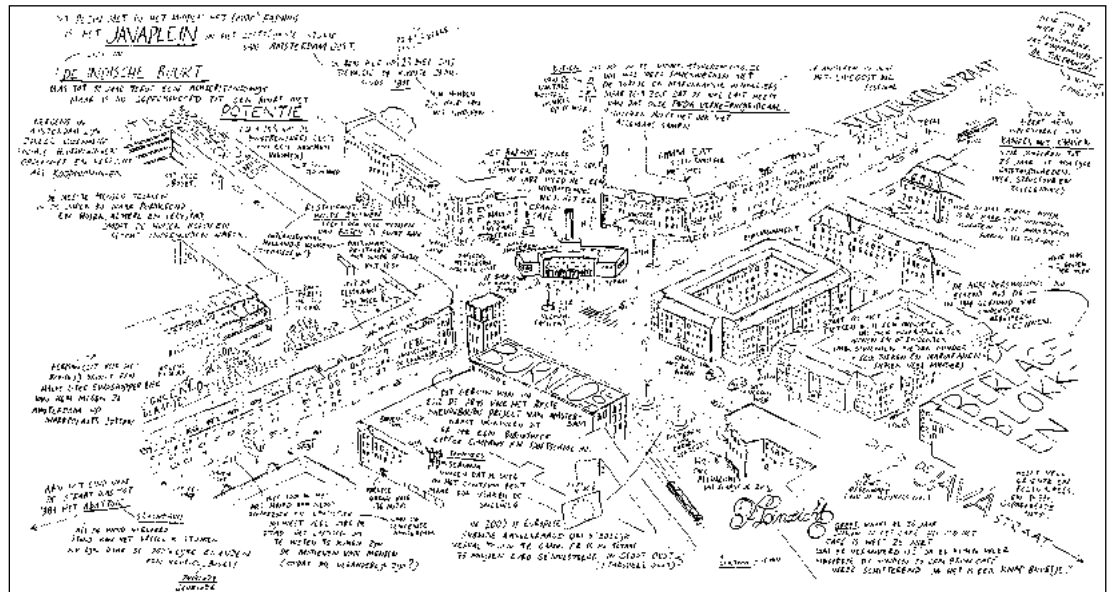
In april kwam er een nieuw boek van Jan Rothuizen uit: *Veranderstad Amsterdam*. De voorganger van dit boek over Amsterdam was: *De zachte atlas van Amsterdam*. Jan Rothuizen heeft een heel eigen stijl om de bijzonderheden van een stad te laten zien.

TEKST EN FOTO: LIDA GEERS
TEKENING: JAN ROTHUIZEN

De manier waarop je met Jan de stad verkent, is heel bijzonder. Soms kijk je in vogelvlucht over een wijk of straat, soms sta je er middenin en soms wordt één woning of winkel uitgelicht. Overal staan kleine tekstjes die toelichten wat er op die bepaalde plek gebeurt of welke winkel daar zijn domicilie heeft. Hierbij wordt meestal ook uitgelegd hoe lekker het eten er is of wat een winkel verkoopt. Het boek bevat alleen zwart-wit-tekeningen die allemaal handmatig met een kroontjespen zijn gemaakt. Daar komt geen computer aan te pas. Verwonderlijk in een tijd van technologie, waar de meeste tekenaars inmiddels de weg naar het grafisch tableau wel hebben gevonden.

Een hele procedure

Als je naar zo'n volgetekende pagina kijkt, vraag je je in gemoede af: 'Hoe doet hij dat?' Jan: 'Het is eigenlijk een hele procedure. Ik ben nieuwsgierig en houd ervan om door de stad te dwalen en in mijn hoofd vast te leggen wat er allemaal om me heen gebeurt. Maar omdat het ondoenlijk is alles exact te onthouden, maak

Het Javaplein

ik ook een heleboel zwart-witfoto's. Alles bij elkaar zorgt het voor heel veel denkwerk om uiteindelijk tot de beslissing te komen hoe ik het in beeld ga brengen. Soms besluit ik een heel stadsdeel te laten zien. Sommige gebouwen zet ik rechtop en andere laat ik zien in vo-

Tekenen is als muziek maken

gelvlucht. Als je door zo'n wijk loopt ontmoet je altijd mensen met wie je een praatje maakt. Dat kunnen voorbijgangers of bewoners zijn, maar ook winkeliers. Ik vind het leuk om de informatie die ik door zo'n gesprek krijg in een klein tekstje bij de plek te schrijven waar het heeft plaatsgevonden. Niet alles is natuurlijk even interessant, daar moet ik dan weer keuzes uit maken. Helemaal omdat ik iedere keer weer ruimte te kort kom in mijn tekening. Er wordt dus nogal wat weggegooid voordat het eindresultaat er is.'

Het Javaplein schuurt

Op bladzijde 52 staat het Javaplein in zijn volle

glorie. Jan is erg van deze plek gecharmeerd. 'Het Javaplein is een mooi voorbeeld van de verandering in de stad. Je ziet nog wat er was, maar ook wat er is veranderd. Dat zijn niet alleen de gebouwen, maar ook de mensen. Het schuurt nog steeds een beetje. Naast de Turkse en Marokkaanse winkeltjes zijn er ook de nieuwe hippe restaurantjes en de vintage meubelen. De diversiteit van Amsterdam is hier duidelijk te zien.'

Op de hoek Javaplein-Borneostraat staat naast twee kleine fonteinen de tekst: 'Fontein van Europa gekregen.' Deze tekstjes zijn niet alleen ter lering, maar maken volgens Jan ook essentieel deel uit van de tekening.

Tekenen doet Jan al zijn hele leven en dit soort tekeningen maakt hij ook al heel lang. Het is voor hem hetzelfde als muziek maken. Inmiddels is hij bezig met een vergelijkbaar boek in het Spaans over Bogotá in Colombia. Hij moet erg lachen als Amsterdammers zeggen dat de stad te druk wordt. 'Weet je waar het druk is? In Bogotá, dat is pas echt een drukke stad.' Dit boek in het Spaans is zijn eerste buitenlandse boek. Wel zijn boeken van hem vertaald in het Engels en Chinees. Chinezen vinden *De zachte atlas van Amsterdam* fantastisch.

Andere projecten

Jan tekent ook iedere laatste donderdag van de maand voor de Volkskrant. Soms maakt hij een uitstapje, zoals in 2016. Jan werd toen vanwege het project Drawing Room genomineerd voor een Gouden Kalf. Hij vertelt waarom dat was. In het torentje bovenop het filiaal van de Bijenkorf had hij een atelier ingericht. Hier maakte hij een 360° virtual reality tekening van het uitzicht over het centrum. Met een VR-bril kunnen de bezoekers in de tekening van Jan ronddwalen. Deze ruimte is in de Bijenkorf nog steeds te bezoeken. Op dit moment is hij druk bezig – de deadline nadert – met het maken van een héél grote tekening voor in de entreehal van het Stedelijk Museum: Jan Rothuizen met andere ogen, museum lab 2017. De tekening is vanaf 8 oktober te zien. <

www.janrothuizen.nl

Het Flevopark trilt

Op 12 augustus vond het Appelsap Fresh Music Festival weer plaats. Voorheen in het Oosterpark, maar sinds 2015 in het Flevopark. Een festival waar zoveel hiphop, R&B en urban voorbijkomt, vind je niet zo snel. Maar wel bij Appelsap 2017.

TEKST & FOTO'S: ALEX VAN MOORT

Appelsap is inmiddels uitgegroeid tot een van de grootste festivals in zijn genre met een keur aan artiesten en dj's, zowel nationaal als internationaal. Upcoming acts maar ook gevestigde namen, voor elk wat wils dus, verdeeld over de diverse podia.

Poncho's

Even lijkt het weer roet in het eten te gooien. De regen komt flink naar beneden, maar iedere bezoeker wordt verwend met een poncho, wat tenslotte ook een beetje bij een festivalgevoel hoort. Loos alarm, zo blijkt, want al snel breekt een lauw zonnetje door, precies op het moment dat op de mainstage (van Nederlandse bodem) onder anderen Kempfi, Fresku en de New Yorkse lady MC Young M.A. de toon zetten. Hetzelfde podium waar verleden jaar Ja Rule en Broederliefde het Flevogras liet trillen. Nu zijn de Broederheren niet meer weg te denken uit de Nederlandse popcultuur.

Rondje park

Een rondje door het park brengt ons bij de Karaoke-stage, waar men kan meeblèren met zowel oude als nieuwe R&B. Het is dringen om aan de beurt te komen. Op het foodplein doet de menigte zich tegoed aan allerhande snacks

Hiphop terwijl het hoost

uit de bekende foodtrucks die je ook elders door het seizoen tegenkomt op alle bekende festivals: van frites tot multiculti food.

Nieuwsgierige buurtbewoners

Organisatorisch zit Appelsap prima in elkaar: ruime toegang, gigantische toiletgroepen zonder wachtrijen, veel beveiliging en voldoende plekken om de dorst te lessen. En alles duidelijk aangegeven. Ook aan de kinderen is gedacht met een kidstent waar van alles te doen is. Opvallend is het gemêleerde publiek, jong en oud gemixt, van gezinnen met kindwagens tot oudere stellen die nieuwsgierig rondlopen. Omdat het geluid tot in de wijde omtrek te horen is, besloot de organisatie ooit de bewoners van de omliggende straten korting op de entree te geven, als een soort compensatie. Slim bedacht en daardoor trekt het festival jaarlijks een heel divers publiek, ook uit de buurt, wat het extra bijzonder maakt.

808 beats

Op naar de Red Light Radio-stage. Daar warmt dj Mr. Wix het toestromende publiek op met dance-, soul- en hiphop-classics als aanloop naar een van de hoogtepunten van deze editie: Egyptian Lover. Deze pionier tovert vanaf begin jaren tachtig zijn elektronische dansmuziek uit de befaamde Roland 808 drumcomputer. Dit apparaat is de basis van talloze hits, van vroeger tot nu. Niemand kan beter overweg met de 808 dan Egyptian Lover. Gecombineerd met geweldig scratch- en rap-werk zet hij een fantastische show neer. Hij speelt live beats op 'zijn 808' en het voornamelijk jonge publiek smult ervan. Egyptian geniet zichtbaar en ik met hem.

De grote kleine rapper

Dan stormt heel Appelsap richting mainstage voor de grote afsluiter Lil Wayne. Geboren als Dwayne Michael Carter en van kinds af aan een van de grootste en meest succesvolle rappers. Hij is recordhouder meeste hits ooit, sinds medio jaren negentig. Met zijn platina Tha Carter-albums, deel 1 tot en met 4, en deel 5 in de maak, is Lil Wayne de grootste 'kleine' urban rapartiest van deze generatie. Het publiek springt en zingt letterlijk ieder woord mee terwijl ik mij richting uitgang begeef. Het gras van het Flevopark trilt wederom. <

Dj Mr. Wix draait klassiekers

De beats van mastodont Egyptian Lover

Thrive Yoga & Pilates
 Sumatrakade 1 - Java Eiland
 IJburglaan 961 - IJburg
 2e Atjehstraat 55
 Persoonlijke Yoga & Pilates Lessen
 7 dagen per week geopend

thrive
 YOGA

2 Proeflessen voor € 15
 5 Proeflessen voor € 35

www.thriveyoga.nl
 Bel ons: 06-18030909

Hulp nodig bij je belastingaangifte?
 Advies over belastingzaken nodig?

Zelfstandig gevestigd
 belastingadviseur verzorgt
 belastingaangiften en geeft
 belastingadvies aan ondernemers
 en particulieren.

Mr. Marieke Wessels Belastingadvies
 06 425 99 715
 Veembroederhof 109
 1019HD Amsterdam
 info@mariekewessels-belastingadvies.nl
 www.marikekewessels-belastingadvies.nl

Zorggroep Amsterdam Oost

Revalideren na een operatie

Na een operatie, ziekte of hersenbloeding kunt u bij ons revalideren.
 U werkt onder begeleiding aan uw herstel en zelfstandigheid.

Meer weten? 020 592 54 20

www.zgao.nl

Waarschuwing

TEKST EN FOTO: SIMONE SLOTBOOM

Waarschuwing voor toeristen: Momenteel zijn extreem geweldadige lokale bewoners actief in Amsterdam. Zij vallen toeristen en hun bezittingen aan. Een aantal toeristen is in het ziekenhuis opgenomen en verkeert nog in levensgevaar. Zij zijn gelyncht door de meute toen ze de weg vroegen. Drie toeristen zijn overleden. Ga niet alleen naar buiten. Vermijd het openbaar vervoer. Spreek groepen lokale bewoners niet aan. Verlaat de toeristische gebieden nooit. In geval van nood, bel 112 voor politie en/of ambulance. Jullie zijn van harte welkom in onze stad. De politie pakt al het lokale verzet tegen toerisme hard aan.

Posters met deze in het Engels opgestelde waarschuwing van de GGD en de gemeente Amsterdam doken op diverse plekken in Amsterdam-Oost op. Wie verantwoordelijk is voor de verspreiding van de aanplakbiljetten is nog niet duidelijk. Dat het om een nepwaarschuwing gaat, is wel zonneklaar. Hoe vaker ik de tekst lees, hoe geïntrigeerder ik raak. De posters zijn gedateerd op 1 juli dus een 1 aprilgrap kan het niet zijn. Misschien een bewoner die de stroom toeristen zat is en ze zo uit de buurt probeert te jagen? Het idee alleen al dat toeristen gelyncht zouden worden door groepen razende Amsterdammers is absurd. En dat de gemeente zo'n waarschuwing zou aanplakken al helemaal. Maar een onwetende toerist zou het zo maar kunnen geloven.

Ik zie de boze man of vrouw al zitten: drukpend achter de computer, logootje erbij, knip en plak, en voor alle duidelijkheid nog even 'extreem gewelddadig' en 'drie toeristen zijn overleden' in vet rood. Serieus, hoe gek kun je zijn? Ik zie hem of haar zich verkneukelen over de angst die de bed & breakfast-gangers zullen voelen zodra ze de waarschuwing lezen. In één keer eigenhandig het rolkofferprobleem opgelost. Onder het motto: als de gemeente er niets aan doet, doe ik het zelf wel. Stiekem sluipend door Oost met een rol posters onder de arm, plakkend in het donker.

Het idee lijkt gepikt van Erdogan. En eerlijk is eerlijk: goed gejat is beter dan slecht bedacht. De president van Turkije kreeg na zijn dreigende taal over Nederland ook voor elkaar dat Hollandse toeristen het land massaal links lieten liggen. Tot grote spijt van de Turkse bevolking die onze klandizie meer dan goed kan gebruiken. Zij ontvangen Nederlanders nog altijd met open armen zoals al die jaren ervoor. Als ik weer eens vrolijk aankondig dat

ik naar Turkije ga, hoor ik vrijwel standaard: o jee, zou je dat wel doen? Veel te gevaarlijk daar nu, hoor. En al vertel ik nog zo vaak dat het daar voor toeristen nog steeds een walhalla is, toch krijg ik telkens dezelfde reactie: nou, ik neem het risico liever niet.

Wie weet dacht de bedenker van het Amsterdamse pamflet: dat kan ik ook! Angst zaaien is namelijk bijzonder effectief. En als maar genoeg mensen denken dat de gemeente Amsterdam waarschuwt voor lynchpartijen met dodelijke afloop, dan wordt het op termijn van fictie vanzelf tot feit getekst.

Zo hoor ik ook regelmatig van Nederlanders die in dorpen wonen dat Amsterdam zo gevaarlijk is en dat je daar niet veilig over straat kunt. En al zeg ik honderd keer dat dat echt niet zo is, dan nog kijken ze me meewarig aan, zo van: dat kun jij wel zeggen, maar ik geloof er niets van.

De gemeente Amsterdam is niet blij met de anonieme wildplakker en alle posters worden na melding onmiddellijk verwijderd. Het onderzoek naar de identiteit van de maker/verspreider(s) is in volle gang, maar of het iets oplevert?

Het mysterie blijft vooralsnog. Evenals mijn nieuwsgierigheid naar het verhaal erachter. En de toeristen? Die halen laconiek hun schouders op en rollen vrolijk verder door Amsterdam, levend en wel. <

Ouders in de Indische Buurt hoeven niet ver te fietsen om hun kinderen naar een goede basisschool te brengen. IJopener bezocht eerder de islamitische As-Siddiegschool, de interconfessionele basisschool De Waaier en de openbare Flevoparkschool. 'Je moet ook echt de Gerhardschool bezoeken', adviseerden de bovenmeesters.

Directeur Erik Scheerder van de Gerhardschool aan de Valentijnkade

TEKST: HANNIE RAAFF
FOTO: MARCEL DE CNOCK

Speciaal Onderwijs op de Gerhardschool

De Gerhardschool staat aan de Valentijnkade in de Indische Buurt, maar is geen buurtschool. Het is een school voor Speciaal Onderwijs voor kinderen met ernstige gedragsproblemen, de leerlingen komen uit heel Amsterdam.

Bij binnenkomst vallen twee zaken meteen op. Het is een gebouw uit 1921: monumentaal, ruim en licht. De drukte van andere basisscholen ontbreekt; geen rommeligheid, geen soep kokende moeders, geen rennende kinderen. Hier heerst rust, het is opgeruimd en schoon. Directeur Erik Scheerder (45) vat mijn opmerking als compliment op en terecht. 'Rust, reinheid en regelmaat zijn basisvoorwaarden voor de kinderen van de Gerhardschool', verklaart Scheerder.

Wie zijn de kinderen van de Gerhardschool?

'Bij ons zitten kinderen van vier tot twaalf jaar met ernstige gedragsproblemen of psychiatrische stoornissen. Het zijn kinderen bij wie de gedragsstoornissen niet alleen lastig zijn voor henzelf, maar ook voor anderen. Ze zijn ongehoorzaam, agressief, luidruchtig, driftig, luisteren niet en flippen volledig als ze gefrustreerd worden.'

Maar zijn dat niet gewoon de stuiterballen en ADHD'ers waarover veel moderne ouders klagen?

'Dat is een ander drama,' zegt Scheerder, zelf vader van twee kinderen. 'Ouders plakken kinderen te snel een etiketje op. Maar de kinderen die bij ons komen hebben echt forse gedragsproblemen, thuis, op straat, op hun club en ook op school, waardoor ze niet goed kunnen leren.'

In eerste instantie kijkt de gewone basisschool wat men kan doen om zulke kinderen 'passend onderwijs' te geven. De school houdt een groeidocument bij: wat zijn de problemen, wat doen we eraan en welke vooruitgang is er? 'In het samenwerkingsverband van de basisscholen in de buurt wordt besproken of zo'n aanpak voor een bepaald kind werkt of dat

overplaatsing naar de Gerhardschool beter is. Soms hebben kinderen al op vier scholen gezeten voor ze bij ons terechtkomen. Het gaat dus niet om drukke kinderen, maar om kinderen met ernstige problemen', benadrukt Scheerder.

Is het niet vervelend voor de kinderen als ze met een busje naar het Speciaal Onderwijs moeten?

'Het is mijn ideaal dat alle kinderen op de hoek van hun straat naar school kunnen. Maar er zijn grenzen aan passend onderwijs. Het gedrag van één kind kan zo storend zijn dat de hele klas eronder lijdt. En daar lijdt het probleemkind zelf ook weer onder.

Als een kind hier binnenkomt, leggen we de ouders uit dat hun kind een mooie kans krijgt, dat we hun zoon of dochter alles kunnen bieden om zich goed te ontwikkelen. Ze krijgen heel goed onderwijs. Wij werken "leerlingsturend": het kind wordt gestimuleerd om het beste uit zichzelf te halen. En we werken met het kind heel gericht aan gedragsverandering. Niet alleen het kind, maar ook de ouders krijgen steun. De schoolmaatschappelijk werker zorgt ervoor dat het gezin de juiste hulp krijgt en dat school, hulpverlening en ouders goed met elkaar samenwerken. Zij denkt ook met de ouders mee: niet alleen over de aanpak van het kind, maar ook bijvoorbeeld bij het zoeken van een goede sportclub of het aanvragen van geld als er financiële problemen zijn.'

Dat klinkt mooi, maar wat doen jullie anders dan gewone scholen?

Meester Erik geeft een rondleiding door de school en dat maakt een hoop duidelijk. In ieder klaslokaal zitten niet meer dan twaalf kinderen. Op het linkerschoolbord staat precies aangegeven welke dag het is en wat de kinderen die dag gaan doen. Als ze een taak goed volbracht hebben, komt er een krul achter hun naam. Als ze niet goed gewerkt hebben, staan er alleen een paar puntjes en weet het kind dat hij die taak nog moet afmaken. Per kind is er

een individueel leerplan, afgestemd op het eigen niveau. Deze kinderen hebben structuur, voorspelbaarheid en duidelijkheid nodig om te kunnen leren.

Behalve aan de schoolvakken wordt veel aandacht besteed aan de emotionele ontwikkeling en het omgaan met andere mensen. De daarbij gehanteerde methode heet vrij vertaald 'positieve gedragsondersteuning. In plaats van slecht gedrag te bestraffen belonen we goed gedrag.' Maar soms moeten er natuurlijk grenzen gesteld. 'De kinderen weten wat er gebeurt als ze erg boos zijn', vertelt Scheerder. 'Dan treedt het time-outsysteem in werking. Ze moeten eerst tien minuten afkoelen in de klas, als dat niet helpt gaan ze naar een buurklas. Als ze dan nog niet zijn afgekoeld gaan ze naar een rustig kamertje bij de achterwacht: iemand van het personeel die op dat moment niet voor de klas staat.'

Het klinkt allemaal wel een beetje streng. Kunnen kinderen hier ook zichzelf zijn?

Voor het eerst is er wat onzekerheid in het gezicht van de directeur. Hij heeft het toch goed uitgelegd? Kinderen worden gemotiveerd en gestimuleerd. Ze worden beloond voor goed gedrag. Ze worden getraind in zelfstandigheid en naarmate de kinderen ouder worden, laat de school de touwtjes vieren. Er is meer dan genoeg ruimte om te spelen. Drie keer per week gymnastiek. Regelmatig naschoolse activiteiten op het gebied van sport en cultuur. De Stichting ART4elkaar maakt met kleine groepjes kinderen kunstwerken. Schoolreisjes en feesten... 'Maar het belangrijkste is dat de mensen die hier in dienst zijn graag met deze bijzondere kinderen werken', rondt Scheerder af.

Ik besluit voor alle zekerheid om de laatste vraag ook aan twee kinderen van de Gerhardschool voor te leggen (zie kader). Zij geven een helder antwoord: 'Ze zijn hier wel streng, maar ook heel lief.' <

Blij Buren wordt Blij Uren

TEKST EN FOTO: LOUIS VISSEREN

Met het verdwijnen van het onderkomen aan de Cruquiusweg ging de ontmoetingsplaats van de Blij Buren verloren. Het initiatief om voedsel met een vlekje of waarvan de datum op de verpakking niet meer in de toekomst ligt op te halen bij winkeliers en gratis uit te delen, is blijven bestaan. Nog steeds doen vrijwilligers dagelijks hun ronde bij meewerkende leveranciers. Zij bezorgen de waar bij mensen die het nodig hebben en delen het uit op straat in de Architectenbuurt. Op een rustige plek bij het terras aan het water komen de mensen hun eten afhalen tijdens het uitdeeluurtje. Na afloop gaat een bezem door de straat zodat er geen afval achter blijft. Tenslotte moeten alle burens blij blijven met deze actie. <

De mening van de leerlingen

Shaury, 8 jaar, groep 5

'Ik zat eerst op de Olympiaschool. Ik deed daar mijn werk niet, ging op de tafel liggen en stoorde de hele klas. Toen ik hiernaartoe moest, miste ik mijn vriendinnetjes, maar ik speel nog wel met ze. Het is niet leuk om in de bus naar school te moeten. Het duurt zo lang en er zijn steeds onenigheidjes.

Op deze school zijn ze strenger, maar ook liever. Ze houden tabellen bij en dan word je beloond met stickers of op de computer spelen. Maar je wordt alleen beloond voor dingen die je moeilijk vindt. Als je het makkelijk vindt om rustig te zijn, dan word je daar niet voor beloond. Ik heb mijn werk nu altijd op tijd af. Ik ben goed in taal en rekenen. En slecht in gym want ik heb geen conditie. Teken kan ik wel goed. Ik heb een hekel aan lezen maar ik moet van mijn moeder.

Wat hier beter kan? Ik zou weleens vaker rustig naar een film willen kijken. Ik vind het goed dat je hier geen volwassen films mag zien of agressieve films, dat begrijp je toch wel?

Ik wilde vroeger dierenarts worden of tandarts, maar nu weet ik het niet meer.'

Chris, 9 jaar, groep 6

'Ik zat op een montessorischool in Zuidoost. Dat was de hel. Ik kreeg overal de schuld van. Het was heel spannend om hiernaartoe te gaan, maar het is hier veel leuker en ik ben niet meer het pispootje. Ze zijn eerlijk tegen mij en ook tegen mijn moeder. Als ik niet goed werk, zeggen ze het meteen.

Ze zorgen ervoor dat je niet in de problemen komt, maar laten de keuze aan jezelf. Maar ze helpen je wel om een goede keus te maken. Als ik op de oude school mijn werk goed deed, kreeg ik meer werk. Hier krijg ik een beloning. Welke ik het leukst vind? Een beloning is een beloning en dat vind ik altijd leuk. Als ik een sticker krijg, geef ik die aan mijn zus, dan plak ik hem op mijn hand en spuit ik er slagroom op. Ik houd heel veel van mijn zus. Ik houd ook veel van lezen. Ik heb thuis wel vijftig boeken.

Wat hier beter kan? Ik zou hier wel een skatebaan willen hebben. En je mag hier alleen naar kinderfilms kijken. Thuis kijk ik ook naar films voor volwassenen. Als ze eng zijn en als ik er niet van kan slapen, is dat mijn eigen keus.

Ik wil later James Bond worden of Spiderman. Ja, gewone politie is ook goed.'

Borneo Architectuur Centrum

tentoonstelling

In het BAC kunt u informatie vinden over de historie van de Oostelijke Eilanden. Tevens hebben we wisselende tentoonstellingen. Voor het programma, zie onze site.

Rondleidingen

Elke 2^e zondag van de maand organiseert BAC een rondleiding door de buurt onder begeleiding van een ervaren gids. Inschrijven op de site.

vergaderruimte huur

Onze ruimte is ook te huur voor vergaderingen & borrels, voor € 100,- incl. BTW en gratis koffie en thee.

meer informatie:

eva@bouwstudiolukkien.nl
0650.83.82.93
www.bac-amsterdam.nl

BORNEO
ARCHITECTUUR
CENTRUM
AMSTERDAM

Ijopener Magazine op oost-online

Vanaf dit oktobernummer zullen de artikelen van Ijopener ook te lezen zijn op de website www.oost-online.nl. De redactie heeft dat afgesproken met de beheerder van oost-online, Stan Polman. Oost-online is een drukbezochte site met dagelijks verse artikelen en video's over activiteiten in heel Oost. De artikelen van Ijopener krijgen door de herpublicatie op oost-online extra lezers in heel Oost en zullen ook digitaal beter vindbaar zijn.

De 7 Provincieën

design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

De specialist voor dakterrassen, rvs leuningen, balustrades, trappen, verbouwingen en dakopbouwen. Wij werken vanaf 'creatief' concept tot en met volledige uitvoering, en bouwen altijd duurzaam.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Straf_Werk is zeker geen straf

Op 19 augustus vond op het strand van IJburg de vijfde editie plaats van het festival Straf_Werk met een gezonde dosis rauwe techno, mooie mensen en een fantastische sfeer.

TEKST EN FOTO'S: ALEX VAN MOORT

Straf_Werk bewees de afgelopen jaren dat het over een vooruitstrevende housesmaak beschikt met een heerlijke mix van artiesten. Het festival biedt opkomend talent niet alleen een podium, het is ook zeker een plek waar gevestigde namen van zowel internationale als Nederlandse

bodem optreden.

Ondanks deze koude en zeer natte editie op Blijburg was het wederom een spektakel van licht en geluid met een line-up vol klinkende namen als Todd Terje, Tom Trago en Maya Jane Coles die zorgden voor het zomerse gevoel. Straf_Werk is zeker geen straf. ◀

Geen toekomst zonder taal

Het eenjarige project *Taal en Toekomst* in Cybersoek wil statushouders helpen op weg naar een baan. En werken willen de cursisten maar al te graag. Want ja, die Nederlandse taal hè, die leer je alleen door te doen.

TEKST: TINEKE KALK
FOTO: ARJEN POORTMAN

‘Al sinds 2013 organiseert Cybersoek taalactiviteiten op de dinsdagmiddag’, vertelt Martha Swinkels, locatiemanager. ‘Vanuit die ervaring ontstond het project *Taal en Toekomst* dat voorjaar 2017 van start ging. Wij scheppen niet alleen condities om statushouders te laten oefenen met taal. Ook kijken we naar opleidingsmogelijkheden en werk- en ervaringsplekken.’ Fleur Derogee, projectleider: ‘Elkaar ontmoeten is bovendien belangrijk voor deze groep. Samen wordt er wat afgelachen en niemand geneert zich ervoor iets niet te weten. Na afloop gaan ze vaak samen iets drinken in de Javastraat. In het begin was het voor hen al heel wat om iets in het Nederlands te bestellen.’

Stap voor stap

In het computerlokaal legt medewerkster Siham Idrissi uit wat de bedoeling is. ‘Op dinsdagochtend werken de cursisten op de computer aan hun cv. In het Arabisch of, zoals een van de cursisten lachend zegt, in het Marokkaans Arabisch.’ Ingrid Kerr die als manager Human Resource verbonden is aan dit project, zit achter een computer buiten het computerlokaal aan een tafeltje. Een voor een komen de cursisten bij haar zitten om hun cv te bespreken. Ingrid begon vier jaar geleden met dit werk. Tijdens een open inloop kunnen de cursisten ook bij haar terecht met vragen over arbeid. Daarnaast geeft ze sollicitatielessen. Ze merkt dat de meeste cursisten zich nauwelijks de tijd gunnen om stap voor stap hun doel of droom te verwezenlijken, zo graag willen ze aan de slag. Voor koks of elektriciens is dat geen groot probleem, maar voor een kleuterjuf of docente Arabische taal is het moeilijker. Vaak moeten deze cursisten eerst weer een opleiding volgen.

Ik zoek stappen

Als eerste komt Rendahazima, 37 jaar oud en anderhalf jaar geleden vanuit Damascus naar Nederland gevlucht, aan Ingrid's tafeltje. Haar zus was met haar kinderen, voor wie Rendahazima een tweede moeder was, al eerder naar Nederland gevlucht. Rendahazima moest echter voor haar zieke ouders zorgen. Na hun overlijden vluchtte zij via Turkije met de boot naar Griekenland en daarna was het ‘lopen, lopen, lopen’ naar Nederland. ‘Ik ben psycholoog, maar ik heb een psycholoog nodig’, verzucht ze vaak. Trauma's staan het leren van een taal in de weg. De laatste tijd maakt ze echter grote vorderingen.

‘Ik zoek stappen, snel’, zegt Rendahazima. ‘Wat is je talent?’ vraagt Ingrid. ‘Weet je nog wat daarmee bedoeld wordt?’ ‘Mensen helpen’, vertaalt Siham. Het liefst zou

Rendahazima met kinderen of ouderen werken. Een opleiding tot verpleegkundige leek haar wel wat, maar vanwege de taal volgde een afwijzing. Zelfs vrijwilligster worden, lukt haar niet. Dolgraag zou ze... Ze haalt even diep adem en dan komt het woord er vlekkeloos uit: ‘kinderdagverblijf’ Opnieuw is de taal spelbreker. Zwemlessen geven aan vier- tot zevenjarigen, wat ze in Damascus deed, kan ze voorlopig wel vergeten. ‘De taal is toprioriteit’, zegt Ingrid. Rendahazima knikt.

Integreren doe je samen!

Martha: ‘Cybersoek biedt de statushouders nog wat extra's: leren werken met de computer. Digitalisering is een belangrijk middel tot taal verwerven.’ Fleur: ‘Tegelijkertijd is het duidelijk dat je taal moet oefenen, veel oefenen. We stimuleren de cursisten om zoveel mogelijk te praten en niet te wachten tot ze de taal goed beheersen. Daarvoor is het belangrijk dat ze in contact komen met Nederlanders. Deze groep kan niet integreren als de samenleving er niet open voor staat! <

OPROEP

Cybersoek (martha@cybersoek.nl, 020-6934582) zoekt:

• Enthousiaste vrijwilligers die taalondersteuning willen bieden aan deelnemers van *Taal en Toekomst* (dinsdag van 10-12 uur en/of 12-14 uur) of bij de *Open Inloop Taal* (dinsdag van 13-15 uur). Veelal is er behoefte aan conversatie, het in de praktijk brengen van het Nederlands!

Komt de dinsdag slecht uit? Meld je toch aan. Er is veel behoefte om ook op andere momenten taalondersteuning te krijgen.

• NT-2 docenten die (betaald) Nederlandse taallessen willen geven aan een zeer gemotiveerde en gevarieerde groep deelnemers. We zoeken tot het einde van het jaar een docent voor het project *Taal en Toekomst* (wekelijks op dinsdag van 10-12 uur en/of 12-14 uur) en/of de *Open Inloop Taal* (wekelijks op dinsdag van 13-15 uur).

• Een onderneming of bedrijf dat plaats wil bieden aan gemotiveerde statushouders. Taal en werk in de praktijk oefenen is essentieel voor het leren van het Nederlands en het opbouwen van zelfvertrouwen van statushouders.

Gentleman kapsalon

- zoekt u een kapper waar u alle aandacht krijgt?
- maak 24/7 zelf uw afspraak in onze webagenda
- genoeg van grijs haar? ervaar onze natuurlijke kleuren

Levantplein 68 - KNSM-eiland - 020-41 975 41 - www.gentleman.nl

Het grote veld achter het Azartplein

Een idyllisch plekje op een geweldige locatie

De zon schijnt, iets wat niet al te vaak voorkomt in Amsterdam, dus besluit je iets lekkers te halen en met vrienden heerlijk ergens in het zonnetje te gaan zitten. Maar waar? Amsterdam lijkt overvol en dat merk je vooral in de zomer als de hele stad van het o zo zeldzame lekkere weer wil genieten.

TEKST: LATEESHA VERWEY
FOTO: MARCEL DE CNOCK

Jongeren-hotspots zijn niet meer weg te denken. In iedere buurt zit wel een café of park waar enorm veel jongeren rondhangen. Deze hotspots zijn echte rages en zoals met iedere andere rage is iets het ene moment in en het andere moment uit. Het belangrijke verschil tussen de populaire hotspots en een fidgetspinner of een flairbroek, is dat de laatste twee producten zijn die bijgevuld kunnen worden wanneer nodig. Amsterdam bestaat echter maar uit de vierkante meters die het heeft en als het vol zit, zit het vol. Natuurlijk wil iedereen op hetzelfde moment op dezelfde plek zijn. En al is een beetje drukte best gezellig, het moet niet uit de hand lopen.

Achtertuint

Op een zomerse dag ga ik zelf al liever niet meer naar het Vondelpark. Overal zitten enorme groepen en of dat al niet druk genoeg is, heb je ook nog eens last van de hordes toeristen. Dus besloot ik een tijd geleden om het dichterbij huis te zoeken en op het grote veld achter

Onze achtertuin veranderde in een Vondelpark 2.0.

het Azartplein te gaan zitten. Ideaal om daar lekker met vrienden te chillen en als het warm is, kun je er nog zwemmen ook. Een idyllisch plekje dat een beetje voelt als de achtertuin. En dat dus op een geweldige locatie die een echt buurtgevoel geeft. Na een tijdje zagen we steeds meer vreemde gezichten. Steeds meer mensen die niet uit de buurt komen, kwamen met fietsen en scooters onze kant op. Onze achtertuin veranderde in een Vondelpark 2.0. Ik kwam zelfs mensen van school tegen waarvan ik zeker weet dat zij ver uit de buurt wonen. Ook hoorde ik heel wat mensen Google Maps imiteren aan de telefoon.

Nummer twee

Amsterdam is natuurlijk een erg aantrekkelijke stad om te komen studeren. Ze staat op nummer twee als drukst bezochte toeristenstad van Europa. Voeg daar de mensen bij

die hier vandaan komen en de stad loopt vol. Vergelijken met andere wereldhoofdsteden zijn wij ook helemaal niet zo groot. Niet alleen praktisch gezien is dat niet handig, maar ik verlies ook steeds meer het gevoel dat Amsterdam mijn stad is. De plek waar ik ben geboren en getogen, waar ik naar binnen rijd na vakantie en denk: ja, ik ben thuis. Door al die mensen voel ik mij steeds meer een gast in mijn eigen stad. En ik hoef niet eens meer het centrum in om mij zo te voelen, daar heb ik de RedBikes van de Airbnb-gasten voor de deur voor.

Sociale pressie

Maar wat is er dan zo veranderd? Toen ik een stukje jonger was, gebeurde dit niet. Fases heb je altijd en Amsterdam is al jaren een magneet voor toeristen, maar wat is er nu zo essentieel anders? Verschillende mensen zullen verschillende verklaringen geven, maar als het je het mij vraagt, spelen de sociale media een grote rol. Alles moet gedeeld en gezien worden. 'Ben je daar al geweest? Heb je dat al gezien? Nee? Nou ik wel!' Zo wordt de druk natuurlijk lekker opgevoerd, want je kunt als millenniumbaby natuurlijk niet achterblijven. Er zit een grote omslag in het jongerenleven van nu en zeven jaar geleden. Dat lijkt niet zo ver terug, maar de kinderen van dertien van nu, zijn niet meer te vergelijken met die van toen ik zelf dertien was. Sociale pressie weegt zwaar, en of je nu wilt of niet, we doen er allemaal aan mee en houden het met zijn allen in stand. Het zit dus veel dieper dan alleen geen plekje hebben om te kunnen zitten.

Wachten

Dit jaar begin ik officieel aan mijn studentenleven en ben erg benieuwd hoe dat eruit gaat zien. Een beeld heb ik zeker al: met mijn laptop in de CoffeeCompany, op donderdagavond naar de borrel van de studievereniging en deel uitmaken van de massa. En intussen wachten totdat de rage is overgewaaid, de zon weer schijnt en ik een stokbroodje kan halen en lekker in mijn achtertuin kan gaan zitten. ◀

In Oost moet je wezen

Zijn enthousiasme is aanstekelijk. Redouane Amine duikt overal op in de Indische Buurt: bij de Pride Oost van afgelopen augustus, als vrijwilliger in buurthuis De Meevaart, als ambassadeur van Alle Kleuren Oost. 'De discriminatie van gays en moco's lijkt op elkaar.'

TEKST: HANSJE GALESLOOT
FOTO: MARCEL DE CNOCK

Op een netwerkbijeenkomst in de Indische Buurt afgelopen voorjaar was er keuze uit een aantal rondleidingen bij buurtprojecten. Ik koos voor de Dappere Dames. In het speeltuingebouw van Batavia aan de Tidorestraat gaf Malika Frindi uitleg over haar pogingen om vrouwen uit hun huizen te krijgen.

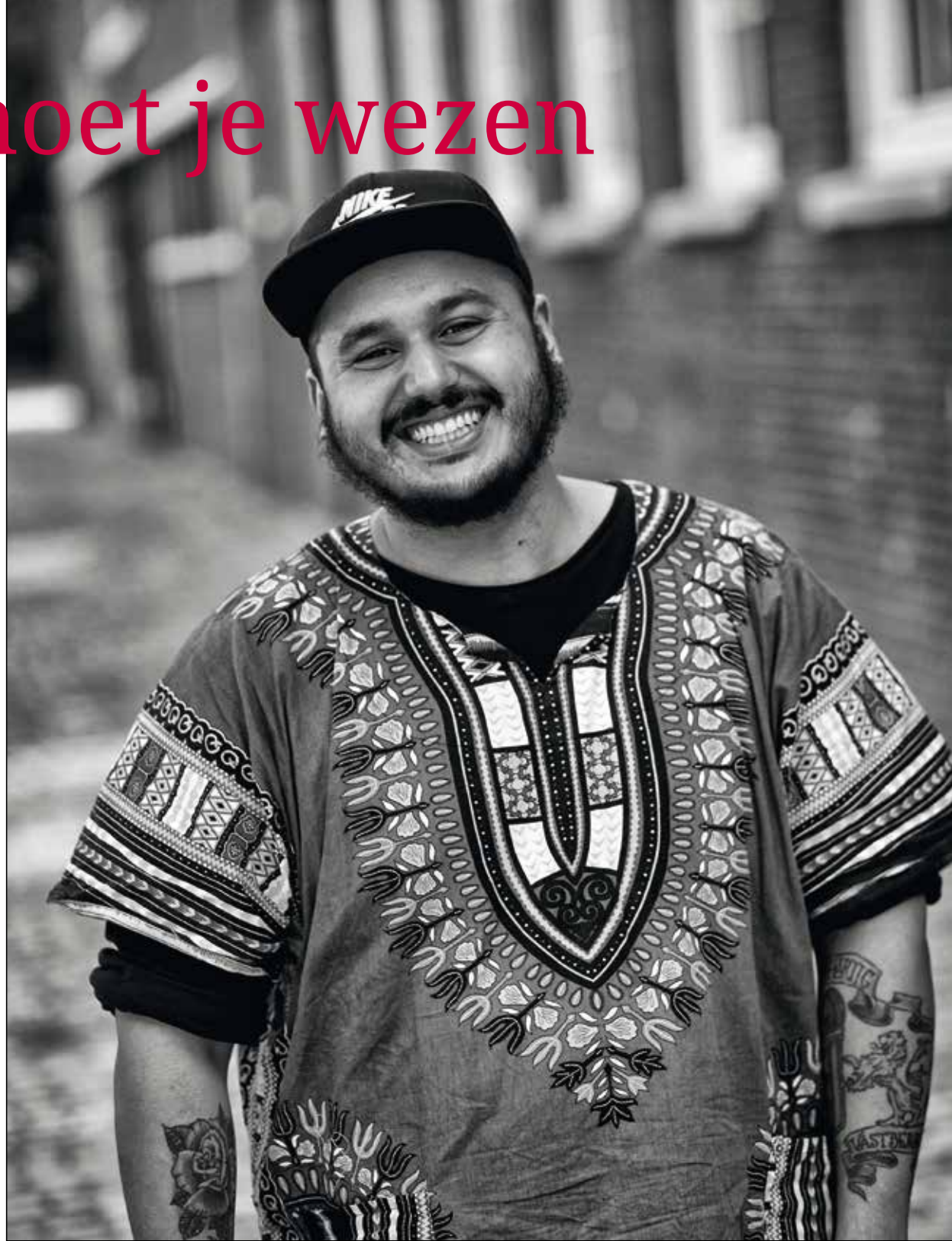
Op de terugweg raakte ik in gesprek met Redouane Amine, die Malika assisteerde om haar verhaal goed over het voetlicht te krijgen. Hij is hbo-student Culturele en Maatschappelijke Vorming en 29 jaar oud. We raken bevriend op Facebook. Ik zie allerlei foto's langskomen van buurt evenementen waarbij hij betrokken is.

Warme ontvangst

Als ik hem in het huiskamercafé De Jonge Admiraal aan de Javastraat vraag hoe hij in het buurtleven is gerold, antwoordt hij: 'Toen ik begin twintig was, woonde ik met een huis-

Als je iets in het universum lanceert, krijg je er ooit wel een antwoord op

genoot op kamers in Osdorp. Het ging niet zo goed met me. Iemand gaf me de tip om eens in Oost te gaan kijken, dat was een goede plek om mensen te leren kennen en vrijwilligerswerk te gaan doen. Ik bezocht het openingsfeest van De Meevaart in de Balistraat. In dit net door de buurtbewoners overgenomen buurthuis sprak ik veel mensen. De ontvangst was zó warm tegenover nieuwkomers met vragen als: wie ben je, wat zou je willen doen? Ik voelde me gezien. Het was voor mij een nieuwe denkrichting dat mensen zo met elkaar konden samenwerken. Ik moest er steeds voor reizen vanuit Osdorp, maar dat had ik ervoor over. De kans die ik later kreeg om naar de Molukkenstaat te verhuizen, greep ik met twee armen en twee benen aan.'

Vertakkingen

'Mijn moderne ouders gaven me veel vrijheid en vinden het allemaal prima wat ik doe. Maar dat leidde er niet meteen toe dat ik in een goed spoor belandde. Dat gebeurde pas toen ik in Oost actief werd. Het voelt prettig om steeds meer vertakkingen te krijgen in je woonomgeving. Al die vertakkingen vormen een stevige boom. Er vallen takken af en er komen weer nieuwe bij.'

Redouanes 'loopbaan' in de Indische Buurt begon bij het InterArtLab van Soheila Najand, waar hij festivals voor jongeren organiseerde. Al gauw belandde hij als host of moderator op het podium: 'Daar bleek ik goed in te zijn. Zo ontwikkelde ik me verder. Als je iets in het universum lanceert, krijg je er op een gegeven moment wel een antwoord op.' Dat antwoord kwam in de vorm van een training die hem werd aangeboden. In Pakhuis De Zwijger kon hij aan de slag als medeorganisator en moderator van een debatreeks over buurtcommissies.

Alle Kleuren Oost

Vervolgens leerde hij Marten Bos en Mellouki Cadat kennen, de oprichters van Alle Kleuren Oost. Deze organisatie met een roze randje zet

zich in voor diversiteit in stadsdeel Oost. 'Ik was eerst als host gevraagd, voor een feestje in de week van de Pride. Ik dacht: wacht even, dit gaat over gays. Ik ben zelf hetero, maar als moco wil ik ook niet focussen op mijn Marokkaanse identiteit. Waarom zou ik daar dan wel bij anderen op focussen? Het gaat om mensenrechten. Drie keer ben ik met de Marokkaanse boot mee geweest tijdens de Canal Parade. Mij gaat het om de verbinding tussen mensen. Dat wij op zo'n boot laten zien hoe het wél kan, hoe leuk wij het hebben. In de hoop dat dit aanstekelijk werkt. Met de Pride Oost hebben we net zo'n formule. Afgelopen augustus organiseerden we het voor de vijfde keer op het Javaplein. Het was een bruisend feest met allemaal vrolijke mensen: bewoners met een islamitische achtergrond, LHBT'ers, alles liep door elkaar. Daar word ik helemaal gelukkig van.'

Naast zijn studie, waarvoor hij momenteel stage loopt bij Het Blauwe Huis aan de Zeeburgerdijk (opvang van vluchtelingen), is Redouane zelfstandig ondernemer. Met zijn bedrijf richt hij zich op de organisatie van festivals en optredens als moderator. 'En misschien wil ik de politiek in. Ik zie nog wel waar mijn liefde voor deze wijk mij brengt.' <

Jongleren met vuur in het Magic Circus voor een ademloos toekijkend publiek. Levantplein, 17 september 2017.

Oostelijk Havengebied kantelt naar Noord

De ontwikkeling van 'boom-ing Noord' gaat in het Oostelijk Havengebied niet onopgemerkt voorbij. Zeker nu de gemeente deze zomer besloot voor De sprong over het IJ. Kop Java-eiland krijgt de eerste brug naar Noord. Deze verbinding gaat het dagelijkse leven van de bewoners van het Oostelijk Havengebied veranderen. Noord en Oost gaan zich vermengen.

TEKST: BAS KOK
FOTO: KEES HOOGEVEEN

Aan de Javakade ligt *Het Einde van de Wereld*. Het schip met deze naam kwam voort uit het gelijknamige en inmiddels gesloopte kraakpand aan de Sumatrakade. De naam symboliseert de positie van het Oostelijk Havengebied, althans, de positie zoals die de afgelopen decennia was. Het IJ en de Sumatrakade waren een eindgrens, de noordelijke poolcirkel van Amsterdam. Natuurlijk lag ergens aan de overkant stadsdeel Noord, maar ach, dat was een non-descript gebied waar je nooit hoefde te zijn. Begin jaren negentig begon het Oostelijk Havengebied een tweede leven als grootstedelijke woonwijk. Een eeuw havenverleden en ruim tien broedplaatsjaren met kunstenaars en krakers worden overeind gehouden met een handvol bewaarde gebouwen, een kraan en diverse beelden. De nieuwbouw uit de jaren negentig was toch vooral een make-over. Nu is de buurt, waar ik zelf van 2000 tot 2013 op Borneo-eiland woonde, een rustige buitenwijk. Elk stukje grond goed gebruikt – wat kan hier aan die uiterste rand van de stad nog veranderen?

Overkant

Ook in Noord veranderde jarenlang niets. Alleen tijdens Sail wist je dat daar een 'overkant' was. Maar een jaar of vijf geleden gebeurde er iets. Plotseling zat EYE in Noord. Even later de Tolhuistuin met de middenzaal van Paradiso.

Santenc
coaching

Effectieve begeleiding bij stress, burn-out, balans- en zingevingvragen. Eerste kennismaking is vrijblijvend.

Borneokade 88 1019 AW Amsterdam
06 - 1608.0517
info@santenc.nl
www.santenc.nl

De voormalige Shelltoeren met zijn nieuwe kroon werd het wereldwijde hoofdkantoor van de Dance-scene. Goed zichtbaar als je op de Veemkade achter winkelcentrum Brazilië staat, alsof hij een beetje onderdeel is van de buurt. Vervolgens vertoonde die ongenaakbaar gesloten industriewand aan het IJ tegenover het Java-eiland ook nog eens barsten. Stork, Draka en andere industriële vertrokken, de muur was gevallen. Er kwamen leuke restaurants, theatergezelschapjes, skateramps en hippe bedrijven.

Achter Het Einde van de wereld begint nu een nieuwe wereld die doet denken aan het Oostelijk Havengebied in z'n spannendste jaren. Ruig, creatief en vol kunstenaars. Daar aan de overkant wonen 93.000 mensen, en er worden de komende decennia meer woningen, instellingen en kantoren bijgebouwd dan in het hele Oostelijk Havengebied bij elkaar. Inmiddels is er een gratis pont naar het Hamerstraatgebied. Het is de geleidelijke overgang naar een vaste verbinding.

200 meter

Over vijf jaar, rond 2022, moet hij klaar zijn. De komst van de brug zal de eerste grote verandering zijn in de prille geschiedenis van de havens Oost als woonwijk. Niet het gebied zelf maar de context van de wijk verandert compleet. Vooral het Java- en KNSM-eiland zijn dan niet langer een schiereiland dat de grens vormt, maar een 'middeneiland' met een vrij centrale positie in Amsterdam. Oost en Noord waren, als een soort Oost- en West-Berlijn, meer dan een eeuw kunstmatig gescheiden vanwege het besluit geen bruggen te bouwen. Op het Java-eiland is de afstand met Noord 200 meter. In winkelcentrum Brazilië is dat de af-

stand tussen de Jumbo en de Albert Heijn. Je kunt vanaf kop Java naar iemand op de Noordwal zwaaien en zelfs roepen, maar als je naar diegene toe wilt lopen kost dat vijftig minuten. Zo zijn Oost en Noord altijd twee aparte werelden gebleven. Maar straks gaan deze twee stukjes Amsterdam zich vermengen.

Brug

Niet alle inwoners op Java-eiland vinden dat een gunstige zaak. Tegenstanders van de brug vrezen onder meer de verkeersdrukke en milieuvervuiling. Het is een feit dat die zal toenemen, maar de brug wordt niet toegankelijk voor auto's en met de juiste maatregelen tegen

Bas Kok is auteur van *Oerknal aan het IJ*.

Dit boek beschrijft het oude én nieuwe Amsterdam aan het IJ. Het boek, dat onder meer verkrijgbaar is bij Boekhandel Van Pampus, besteedt aandacht aan bruggen over het IJ. Bas studeerde psychologie aan de Universiteit van Amsterdam. Eerder publiceerde hij het boek *Assessment doen*, en de prozawerken *Het lab* en *Kapampa*.

www.baskok.nl

scooters kan dat probleem worden vermindert. Het argument dat de pont goedkoper en snel genoeg is, wordt door onderzoek weerproken. Ponten hebben een lage capaciteit en frequentie, en zijn duur. Daarnaast kunnen ze de explosieve groei van Noord niet aan. Vandaar het besluit van de gemeente. De brug is voor alles een normale ontwikkeling. In alle vergelijkbare situaties heeft Amsterdam altijd bruggen gebouwd. Het 'steppingstone' stads-eiland is in genoeg andere wereldsteden een bekend en geliefd fenomeen. Ons eigen Rotterdam heeft natuurlijk de Kop van Zuid en het Noordereiland. Wenen heeft z'n beroemde Donau-insel, Berlijn heeft het Museum-insel en Parijs heeft in de Seine verschillende beroemde eilanden. Eigenlijk heeft elke grote rivierstad met stadseilanden beide overkanten vast verbonden. Tijdens de research van mijn boek *Oerknal aan het IJ* kwam ik tot de conclusie dat Amsterdam de enige rivierstad op de wereld is waar fietsers en voetgangers in het centrale deel van de stad niet die twee- à driehonderd meter van de ene oever naar de andere op eigen kracht kunnen oversteken. Het niét bouwen van een fietsbrug over het IJ is een uitzonderlijk fenomeen. Met als bijkomend curiosum dat juist Amsterdam brug- én fietsstad nummer één van de wereld is.

Impact

Belangrijkste vraag is wat de impact van de brug over het IJ zal zijn voor het Oostelijk Havengebied. Uiterlijk zal er weinig veranderen. Er zullen vermoedelijk geen gebouwen of voorzieningen bij komen die anders niét waren verrezen. Het Oostelijk Havengebied is simpelweg al volgebouwd, op de kop van Java na. De sfeer op de eilanden zal evenmin echt veranderen. Het zal iets bevolkter worden op straat, maar zonder veranderde bestemmingsplannen wordt het geen kermis. De meest zichtbare en voor de hand liggende verandering is dat het langzaam verkeer op de Java-brug sterk zal toenemen. Waarschijnlijk zullen de betere uitvalsmogelijkheden en het hogere voorzieningenniveau tot enige waardestijging van de huizen leiden.

De allergrootste verandering ligt in een onverwachte hoek. De bewoners van het Java- en KNSM-eiland, en in mindere mate ook die van de rest van het havengebied, zullen anders in hun buurt gaan leven. Zij wonen straks in een veel grotere buurt. De tot nu toe volledig op oostkant centrum gerichte wijk zal zich in de toekomst nadrukkelijk op Noord oriënteren. Bewoners van Java en KNSM gaan een behoorlijk andere dagelijkse gang maken, bijna te vergelijken met verhuizen. Dit komt doordat veel relevante en aantrekkelijke omgevingsfuncties voor inwoners van het Java-eiland straks in Noord het meest dichtbij liggen. Qua boodschappen ligt de dichtstbijzijnde Jumbo voor Java-eilanders niet meer in winkelcentrum Brazilië maar in het Hamerstraatgebied. Deze Jumbo Foodmarkt bakt trouwens erg lekkere, goedkope steenovenpizza's en zal ook in de rest van het havengebied populair worden. Het grootste stadspark van de buurt is niet langer het Flevopark maar 't Vliegenbos-Noorderpark. Het Noorderparkbad, uitgeroepen tot mooiste van de wereld, is straks voor de meeste havengebiedbewoners het dichtstbijzijnde overdekte zwembad. Op sommige basisscholen zitten kinderen uit Oost en Noord dan ongeveer fifty-fifty naast elkaar in de klas.

Cineship in de IJhaven kwam nooit van de grond, maar het goede nieuws: de buurt krijgt er misschien wel het leukste arthousebioscoopje van de stad bij. FC Hyena: erg lekker eten en even dichtbij als Studio K.

Met de fietsbrug naar Noord zijn Java- en KNSM-eiland niet langer een afgelegen schiereiland

Definitief voorkeursbesluit

Van de brug wordt soms gezegd dat het slechts een plan of een principebesluit is. Dat klopt niet. Het is een definitief voorkeursbesluit, dat na een traject van ruim twee jaar vrijwel unaniem is genomen door B&W en de raad. Er is mij geen definitief voorkeursbesluit bekend dat is teruggedraaid. De wat weifelende term 'voorkeur' verwijst naar het feit dat het exacte

tracé nog niet is vastgelegd. Als het tracé van de Java-brug nog iets verandert, hoeft de besluitvormingscyclus niet opnieuw. Het volstaat dan om het nieuwe tracébesluit door het college en de raad te laten herbevestigen.

Scharnierfunctie

Het Oostelijk Havengebied krijgt een scharnierfunctie. In de loop van deze eeuw zal het gebied waarschijnlijk minimaal nóg twee grote bruggen krijgen. Van de Sluisbuurt op Zeeburgereiland zal een fietsbrug komen naar Borneo-Sporenburg. Ook zijn studies gedaan naar de zogeheten Kompas-eiland-variant voor een brug van het Azartplein naar Nieuwendam. De uitkomsten van deze studies zijn positief. Duidelijk is dat het Java- en KNSM-eiland hun positie als schiereiland kwijtraken. De inwoners wonen in een constellatie die verdwijnt. Mocht er wat van de rust verloren gaan, dan kunnen ze dat compenseren met een wandeling door het oudste stadsbos van Amsterdam. Dat is helemaal niet het einde van de wereld. ◀

post
oost

Post Oost is hét participatiecentrum voor Amsterdammers uit Oost. Het adviseert over activiteiten in de buurt, bemiddelt naar vrijwilligerswerk en biedt een opstap naar werk.

Wijtenbachstraat 36 hs

ma - vrij 9 tot 17 uur | info@postoost.nl

Twitter @PostOost | Facebook PostOost | postoost.nl

Post Oost helpt bewoners meedoen!

Voordelen van de Nederlandse taal leren

▶ Post Oost helpt bewoners mee te doen. Post Oost Plus geeft extra steun als dat nodig is. Vanuit Post Oost Plus zijn er filmpjes gemaakt die laten zien hoe het werkt. Bekijk het eerste filmpje waarin duidelijk wordt wat jouw mogelijkheden zijn als je goed Nederlands kunt spreken.

Bekijk het filmpje op Youtube Post Oost:

Wil jij weten wat we voor jou kunnen betekenen? Kom langs bij Post Oost dan kijken we samen naar de mogelijkheden.

postoost.nl

oost aan de slag

Atse Kroegers laatste vlucht

Weinig bewoners van het Zeeburgereiland weten dat hun eiland een heus vliegveld heeft gekend. In mijn zoektocht naar de geschiedenis van het Marinevliegkamp Schellingwoude stuitte ik bovendien op de noodlottige geschiedenis van een van mijn voorvaderen.

Een Fokker C.XIVw begin 1939 op de helling van het Marinevliegkamp Schellingwoude. Het toestel werd gebruikt als verkenner en voor de gevorderde opleiding.

TEKST: TINEKE KALK
FOTO'S: NIMH

De Nederlandse legerleiding kocht in 1913 een stuk heide bij Soesterberg om de Luchtvaartafdeling van de Landmacht onder te brengen. Dit na aanvankelijke scepsis, want vliegen werd in die tijd vooral gezien als een sport voor waaghalzen. Onder de leus 'Geeft de vloot ook vleugels' voerde

de jonge marineofficier Rambaldo, een ballonvaarder, met enkele marineofficieren campagne 'voor een eigen Marinevliegdienst.' In de Defensiebegroting van 1914 trok men geld uit voor de aankoop van watervliegtuigen. Toen kort daarna de Eerste Wereldoorlog uitbrak, werd levering van watervliegtuigen uit de meeste landen onmogelijk. Wel weken de nodige vliegtuigen van de oorlogvoerende landen uit naar het neutrale Nederland, waarna

internering van deze machines volgde. De landvliegtuigen kwamen op Soesterberg terecht, maar waar moest men naartoe met de watervliegtuigen? De keuze viel op het Zeeburgereiland.

Het eerste marinevliegkamp

De militairen van de Oranje Nassaukazerne gebruikten de zuidwesthoek van het Zeeburgereiland al vanaf 1910 voor hun schietoefeningen. Maar dat was niet de belangrijkste reden om voor dit eiland te kiezen: het bevond zich binnen de Stelling van Amsterdam, dichtbij de hoofdstad. Bovendien ondervonden de vliegtuigen bij het manoeuvreren op het Buiten-IJ over het algemeen weinig hinder van stroming of golfslag. Aan de noordzijde van het eiland verrees een houten loods op palen die plaats bood aan drie kleine watervliegtuigen. Het 'vliegetrein' had een watervlakte van ongeveer 2,5 bij 2,5 km en was gelegen in wat nu het IJmeer is, direct ten oosten van de strekdam. Maar het kwam ook voor dat er in het Buiten-IJ werd geland en opgestegen. Op 17 april 1916 was het eerste marinevliegkamp (MVK) Schellingwoude een feit. Een jaar later volgde de oprichting van de Marineluchtvaartdienst (MLD). Pas toen deden de (onder)officieren-vliegers en vliegtuigmakers officieel hun intrede in de marine. Datzelfde jaar kreeg Nederland de beschikking over in de Verenigde Staten aangeschafte Wright Martin-watervliegtuigen. Vier daarvan stationeerde de marine voorlopig op Schellingwoude.

Verborgen verleden

Behalve MVK Schellingwoude waren er ook vliegekampen in gebruik bij De Mok op Texel, Veere op Walcheren en De Kooy bij Den Helder. De Kooy werd het belangrijkste opleidingscentrum, niet alleen voor vliegers, maar ook voor vliegtuigmakers. Wie voor die laatstgenoemde functie in aanmerking wilde komen, moest tijdens het interbellum een eersteklas vakman zijn met kennis van hout, linnen, motoren en metaalconstructies.

In mijn zoektocht naar de geschiedenis van MVK Schellingwoude kwam ik op het internet de historische kalender van de Stelling van Amsterdam tegen. Bij het item MVK Schellingwoude zie ik dat op 1 augustus 1919 een crash plaatsvond met het watervliegtuig Friedrichshaven FF-33, registratie LV-15. De naam van het slachtoffer is, tot mijn verbijstering, sergeant vliegtuigmaker Atse Sijtse Kroeger, roepnaam Atse. De oudere broer van mijn opa! Uit de gegevens die het Nederlands Instituut voor Militaire Historie mij desgevraagd toezond, maakte ik op dat hij na zijn opleiding voor vliegtuigmaker niet op Schellingwoude gestationeerd werd, maar in Veere.

De Eerste Luchtvaart Tentoonstelling Amsterdam (ELTA)

Na het einde van de Eerste Wereldoorlog besefte Nederland dat de omringende landen door hun oorlogsdeelname veel ervaring hadden opgedaan met de militaire luchtvaart. Ook op het gebied van de burgerluchtvaart liep ons land achter. Een tentoonstelling over de luchtvaart leek een goed idee.

IJOPENER MAGAZINE ZOEKT NIEUWE (EIND)REDACTEURS

Als redacteur schrijf je elk nummer één of meer artikelen over onderwerpen die spelen in ons verspreidingsgebied. De eindredacteur redigeert alle stukken, checkt drukproeven en werkt nauw samen met onze vormgever(s).

Wij zoeken ervaren mensen die ook actief meewerken in de organisatie.

Specialistische ervaring op redactioneel, bestuurlijk of organisatorisch gebied is een pré.

Doorgroeien naar (vice-) voorzitter van de redactie of bestuurslid is mogelijk.

Ijopener Magazine verschijnt vijfmaal per jaar in een oplage van ruim 24.000 exemplaren in het Oostelijk Havengebied, Indische Buurt, IJburg en Zeeburgereiland. De redactie bestaat uit vrijwilligers en vergadert tweemaal per editie.

Hou je van schrijven en woon of werk je in onze buurt?

Wil je meer weten? Mail ons! bestuur@ijopener.nl

Ijopener
MAGAZINE

BEZOEK OOK ONZE WEBSITE: WWW.IJOPENER.NL

Een blik vanuit de lucht op Marinevlieggkamp Schellingwoude in de eerste helft van de jaren twintig. Naast de kleinere vliegtuiglods uit 1916 is inmiddels een grotere hangar met hellingbaan gebouwd.

Eerste luitenant-vlieger Albert Plesman was een van de drijvende krachten achter het comité dat maar liefst zeven erevoorzitters kende, waaronder de Ministers van Oorlog, Waterstaat, Binnenlandse Zaken, Landbouw, Nijverheid en Handel. Gekozen werd voor Amsterdam-Noord omdat daar genoeg ruimte vrij was voor de tijdelijke aanleg van een vliegveld waar land- en watervliegtuigen goed konden landen. Het tentoonstellingsveld bevond zich tussen het Johan van Hasseltkanaal en de Papaverweg, en tussen het Mosveld en het Riderspoor.

Op het dak van de rouwauto bevond zich een krans in de vorm van een vliegtuig

Crash

Op 1 augustus 1919, de eerste dag van de tentoonstelling, stuurde de marine twee watervliegtuigen uit De Mok en twee uit Veere om de opening op te luisteren. Luitenant ter zee tweede klasse G.W. Bakker bestuurde een van de twee vliegtuigen uit Veere. Vliegtuigmaker Atse Kroeger kwam mee voor het onderhoud. Het vliegtuig maakte eerst een landing op Schellingwoude voordat de landing op het Buiten-IJ voor de ogen van de talrijke genodigden zou volgen.

Over wat er precies die vrijdagmiddag gebeurde, zijn de kranten die ik digitaal geraadpleegd heb niet eenduidig. Bij mijn bezoek aan de Traditiekamer, het indrukwekkende museum van de MLD in Den Helder, opperde Wilfred Muilwijk dat een te korte draai met een te lage snelheid de meest waarschijnlijke oorzaak is van de crash. Het vliegtuig stortte neer op het dak van een loods die behoorde tot wasserij *De Lelie* ('De Lelie' wascht blank als 'n lelie) aan de Asterweg 17-19. Sergeant vliegtuigmaker Kroeger werd 'zieltogend' het fabriekje binnengedragen, waar hij enige ogenblikken later overleed. Luitenant G.W. Bakker liep

slechts enkele bloeduitstortingen op aan zijn dij.

Bewijzen van deelneming

Een paar dagen later werd de 33-jarige Atse Kroeger begraven op begraafplaats Vredenhof. Langs de Haarlemmerweg, de weg naar de begraafplaats, stonden drommen mensen. Het doffe geluid van een omfloerste trom en het schrille geluid van een pijper kondigden de lijkstoet aan. Voor de onder kransen bedolven lijkwagen schreed het vuurpeloton van de mariniers. Boven op het dak van de rouwauto bevond zich een bloemstuk in de vorm van een vliegtuig van de Engelse afdeling van de ELTA. Voor de weduwe stelde het voltallig aanwezige bestuur van de ELTA op voorhand duizend gulden beschikbaar. In een telegram sprak H.M. Koningin Wilhelmina haar deelneming uit. Op de ELTA werd voor de weduwe gecollecteerd en ook de opbrengst van de *Dameskro-*

niek van de *Sumatrapost* ging naar haar. Generaal Snijders wees er in zijn toespraak op dat sergeant Kroeger tot de lichter van de eerste watervliegtuigmakers behoorde. Aan het eind van de begrafenis sprak 'een broer namens de familie' een dankwoord uit. Dat kan niemand anders dan mijn opa zijn geweest. Een jaar later betuigde de weduwe Kroeger-Schnieder in het Algemeen Dagblad haar diepgevoelde dank voor de vele bewijzen van deelneming.

Het einde

Toen de ELTA op 14 september sloot, stond de luchtvaart ook in Nederland definitief op de kaart. Maar bij defensie beschikten ze over onvoldoende budget om drie marinevlieggkampen in stand te houden. In 1923 verhuisden alle watervliegtuigen naar De Mok. Schellingwoude werd alleen nog gebruikt als tussenstop van Nederlandse en buitenlandse watervliegtuigen. Pas aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog nam het belang van Schellingwoude weer toe. Fokker werkte hier aan de eindmontage van zijn F-VIII torpedobommenwerpers, waarna de nieuwe toestellen ingevlogen werden.

Tijdens de eerste jaren van de Tweede Wereldoorlog gebruikte de Luftwaffe MVK Schellingwoude als Seeflughaven en later als opleidingsinstituut voor nieuwe vliegtuigbemanningen. Toen in 1944 de laatste Duitse watervliegtuigen vertrokken, betekende dat het einde van de watervliegactiviteiten op het Buiten-IJ.

Na de oorlog woonde mijn opa nog een keer een grote militaire begrafenis bij met kransen, toespraken van hoogwaardigheidsbekleders en muziek van de militaire kapel. Op een mooie meidag, 29 mei 1947, kwamen twee militaire vliegtuigen bij de landing op het vliegveld Gilzen-Rijen om onverklaarbare reden met elkaar in botsing. De bemanningen van de beide vliegtuigen, twaalf jonge mannen, kwamen hierbij om. Een van die jonge mannen was een dertigjarige sergeant telegrafist, Wim Kroeger, mijn opa's enige zoon. <

Geraadpleegde literatuur:

dr. P.E. (Erwin) van Loo: Hydroplanes boven Amsterdam: de geschiedenis van marinevliegtuigkamp Schellingwoude in *Marineblad* juni 2016
N. Geldhof: 70 jaar Marineluchtvaartdienst, 1987, Uitgeverij Eisma, Leeuwarden (ISBN 90 70052 54 7)

rondom de geboorte zwangerschapscursussen

AANBOD IN AMSTERDAM-OOST

Zwangerschapsgym
8 lessen incl. 2 partnerlessen

Zwanger, Bevallend, een Kind
(7 lessen, samen met je partner)

Gezond en Fit Zwanger met:

- gratis voorlichtingsbijeenkomsten
- Gezond Zwanger
- Baby in je Buik
- wekelijkse oefenlessen 'Blijf in Beweging'

rondomdegeboorte.nl

FQ FUNERAL QUEST

Een uitvaart die bij u past,
met veel respect voor allen.

Anne-Marie Boogaarts

Telefoon: 06 81 81 84 69 (24/7)

Email: anne-marie@funeralquest.nl

Adres: Bogartuin 93, 1019 PE Amsterdam

Website: www.funeralquest.nl

Voor een soepel lichaam
en innerlijke kracht

**IYENGAR YOGA
Zeeburg**

- Elke dag lessen
- Gecertificeerde leraren
- Verschillende niveaus
- Kinder- en jongerenlessen
- Therapeutische lessen

KNSM-laan 303 . iyengaryogazeeburg.nl
bel voor proefles: 06 - 2547 1615

VERF SIKKENS FLEXA LAMINAAT PARKET HOUT IJZERWAREN

MEUBELBESLAG DEUREN ZONWERING ZONWESCHERMEN

GEREDICAPPELEN SLEUTELS SCHUIFWANDEN KASTEN

**DOE HET ZELF
ALLES OP MAAT
WITTENBURG**

KASTEN OP MAAT met schuifdeuren
Dealer van:
RAFFITO - MW kasten - WEDEKA wandkasten
Erkend SIKKENS specialist - FLEXA dealer

Hout - Plaatmateriaal - Vloeren - Zonwering
Unieke OP MAAT ZAAG kwaliteit

Kom eens langs bij **DOE HET ZELF WITTENBURG**
www.doehetzelfwittenburg.nl
Wittenburgergracht 103-113 - Tel. 020 622 40 65

SANITAIR OP MAAT ZAGEN LEVERING AN HUIS BOSCH

**Bij inlevering van deze coupon
10% korting op schuifdeuren**

www.kindertherapieamsterdam.nl

Praktijk voor kindtherapie
en ouderbegeleiding

Brigitte van der Linden

Scheepstimmermanstraat 24
1019 WX Amsterdam
06 - 499 169 19

gelderland artifort leolux montis pastoe spectrum stokke/variër gispen 412

jan van beek
EIGENTIJD S WONEN

beukenplein 23 amsterdam 020 6656310 www.janvanbeek.nl

Relatieproblemen of Stress/Burnout?

Praktijk
Bionitatief
IJburg

www.bionitatief.nl n.brons@planet.nl 020 - 358 3965

**STICHTING STEUNFONDS
BUURT- EN JONGERENWERK AMSTERDAM**

- fonds voor sociale initiatieven -

Ons steunfonds ondersteunt kleinschalige projecten in Amsterdam.
Wij verwachten dat deze projecten een buurt leefbaarder maken en dat zij contacten tussen buurtbewoners (individuen, bedrijven, organisaties) tot stand brengen en verstevigen. Uw project is een enthousiasmerend en vrolijk voorbeeld voor anderen.

Wie een inspirerend idee heeft, maar te weinig geld om te starten, kijkt voor informatie en mogelijkheden op onze website of neemt contact met ons op. Deze kleinschalige projecten hoeven niet aan alle voorwaarden en criteria te voldoen. De aanvrager of het project moet wel rechtspersoonlijkheid bezitten.

www.steunfondsamsterdam.nl
e-mail: info@steunfondsamsterdam.nl

Stichting Steunfonds BJA
p/a Orionstraat 205
1622 BR Hoorn

Ijopener
MAGAZINE

Alles wat je kwijt wilt of juist wilt hebben, kun je in de Ijopener zetten.

Kosten
€ 5,00 per regel van ca. 45 tekens.
Stuur je tekst naar info@ijopener.nl

Amsterdam Dance Event: het evenement der evenementen

De temperatuur daalt, het regent weer en er liggen al pepernoten in de winkel. Kortom, de zomer is voorbij. Veel mensen verheugen zich al op de komst van Sint-Maarten, Sinterklaas, Kerst en Oud & Nieuw. Ik daarentegen ben een ander geval. Ik kijk uit naar het evenement der evenementen: Amsterdam Dance Event.

TEKST: ROSS SLOTBOOM
FOTO: ADE

De 'Dance-scene' heeft een grote invloed op Amsterdam en omgekeerd. Toch krijgen veel mensen nog altijd een groot vraagteken boven hun hoofd als ze termen als ADE (Amsterdam Dance Event), EDM (Electronic Dance Music), DJ (Diskjockey) of B2B (Back to back: twee DJ's die samen draaien) horen.

Wereldartiesten

Veel van de top-DJ's/producers van de wereld komen uit Nederland. Dat is ook niet zo gek als je bedenkt dat ADE al sinds 1995 een van de grootste evenementen is op het gebied van Dance-muziek. Dit jaar duurt ADE van 18 tot en met 22 oktober. Gedurende vijf dagen zijn er overdag door de hele stad conferenties waar wereldartiesten als Martin Garrix, Armin van Buuren, Hardwell, David Guetta en vele anderen samen met hun managers de stand van zaken in de Dance-wereld bespreken en lezingen geven aan opkomende artiesten en geïnteresseerden over hoe zij hun muziek maken. Maar zodra de zon zakt, begint waar ADE het meest bekend om staat: de feestjes.

Vorig jaar vonden er tijdens ADE evenementen plaats op 140 locaties/venues' waaronder de Arena, de RAI en de Ziggo Dome. Dit jaar stijgt dat aantal naar 200. De verwachting is dat er rond de 375.000 bezoekers komen, inclusief

Ze zijn niet te missen tijdens ADE: de zwart-gele vlaggen en kubusjes door de stad.

ADE 2016: Legendes Tiësto en Hardwell geven een speciale B2B in de Ziggo Dome

2.200 artiesten. Tijdens ADE wordt de uitslag bekend gemaakt van de wereldwijd beroemde *DJ Mag top 100 DJ's poll*. Deze poll bepaalt wie er dat jaar de nummer 1-DJ van de wereld is. En al neemt niet iedereen deze verkiezing meer heel serieus, toch trok de bekendmaking van de uitslag vorig jaar in de Heineken Music Hall (nu: AFAS Live) rond de 5.000 bezoekers.

ADE in Oost

In ons eigen vertrouwde Amsterdam-Oost zijn er dit jaar op meerdere locaties ADE-evenementen te vinden. Zo heeft Club Panama op alle vijf de dagen meerdere events in de genres Techno, House en Trance. In de Recycle Lounge Gallery Club op het Zeeburgereiland zijn er gedurende heel ADE feestjes, zoals bij de openingsdag op 18 oktober de *ADE-Beat Boutique Showcase*. Ook op locaties als Amsterdam Roest, Studio/K, het Muziekgebouw aan 't IJ en de Q-Factory is meer dan genoeg te doen. Een van de highlights die ons stadsdeel mag hosten, is *Revealed Day Congres* in de Q-Factory. *Revealed*, het platenlabel van de meerdere malen tot nummer 1 verkozen DJ/producer Hardwell, host voor het eerst haar eigen ADE *Playground-event* waar congressen en lezingen hand in hand gaan met feestjes en DJ-sets.

En als congressen totaal je ding niet zijn, hoef je niet te treuren. Want in dezelfde Q-Factory is voor de Hardstyle-fans veel hards te horen én te hakken tijdens *Jebroer presents: Paranoia*.

Jebroer kreeg bekendheid met de hit *Kind van de Duivel*. Als je van de wat meer melodieuze Trance bent, is er in Panama *Luminosity ADE* met de legende Ferry Corsten als special guest performer. Voor ieder diertje dus zijn of haar pleziertje.

Busladingen bezoekers

Events als ADE trekken busladingen bezoekers uit de hele wereld, maar de vaak gelegde link tussen EDM- en Dance-feesten en het gebruik van drugs, houdt ook veel mensen weg uit de scène. Dat is ook niet zo gek als je de cijfers bekijkt. In een doorsneeweek telt Amsterdam rond de dertig aanhoudingen in verband met drugs, maar tijdens ADE stijgt dit cijfer naar rond de honderd. Ondanks de ruime verdrievubbeling valt dit, gezien het enorme aantal bezoekers, nog best mee. Dat er drugs worden gebruikt is een feit, maar de meeste ADE-bezoekers zijn gewoon liefhebbers die van de muziek willen genieten.

Wij Amsterdammers hebben mazzel dat dit evenement der evenementen bij ons om de hoek is. Ik raad iedereen aan, ook wie weinig weet van de EDM/Club-scène, om er gewoon op uit te gaan tijdens ADE en een club, een conferentie of een pop-up store binnen te lopen om de ADE-sfeer mee te pakken. Mocht je het niks vinden, dan ben je lekker snel weer thuis. Ík heb in ieder geval vijf dagen lang mijn 'Dance'-schoenen aan en de week van mijn leven, zonder drank en drugs. It's party time! <

Praktijk voor Reiki en Shiatsu

www.shiatsu-reiki.nl

Zeker nu de dagen weer kouder worden en de bomen langzaam aan hun blad verliezen, maak je grote kans om ergens op een paal in open land een buizerd te zien zitten. Maar als je de wandelschoenen aantrekt voor een wandeling in het Diemerpark en je kijkt ook eens omhoog, zie je er wellicht zomaar een-tje rondcirkelen!

Burgemeester buizerd

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA
FOTO'S: EDIAL DEKKER
ILLUSTRATIE: WINNY ROS

Broeden doet de buizerd allang niet meer in het grootste stadspark van Amsterdam. 'Storingsgevoelige diersoorten hebben allemaal hun biezen gepakt als gevolg van de verlichting van de sportvelden en de toenemende drukte in zowel het park als in het gebied tussen de Diemerzeedijk en het Amsterdam-Rijnkanaal', zegt Rob Baars, lid van de Vogelwerkgroep Amsterdam. 'Gebroed wordt er in de Diemervijfhoek, soms door één, soms door twee paartjes. Daar staan volop bomen die geschikt zijn voor de vestiging van een buizerdstel en is het relatief rustig. Maar het Diemerpark dient wel nog altijd als voedselbank.'

Sambal

'Zeker als er jongen zijn, is geen enkele veldmuis veilig', stelt de vogelaar. 'Mollen, konijnen, kikkers en kleine vogels staan ook op het menu. En als het moet kan de buizerd zo overschakelen op andere kost: bruine ratten, grote insecten en vissen zijn dan evenmin veilig.'

Aas van aangereden wild gaat er ook in. Als de natuur minder gul is, rest er niets anders dan overlevingsvoer. Je kunt de buizerd dan een sprintje zien trekken door het gras, zoekend naar regenwormen. Nee, daar schaamt deze roofvogel zich echt niet voor, zijn strenge uiterlijk ten spijt.' Met een lach voegt Rob eraan toe: 'Er is een geval bekend van een buizerd die gespecialiseerd was in het vangen van ringslangen. Omdat deze slangensoort beschermd is, oogstte hij daarmee geen waardering. Vandaar dat iemand een met sambal ingesmeerde dode ringslang voor hem klaarlegde. Hoe die bijzondere hap de buizerd bekwam vertelt het verhaal niet, maar sindsdien zijn er daar geen ringslangen meer gevangen.'

Baksteen

Collega-vogelaar Edial Dekker vervolgt: 'In de winter zijn er in gebieden met een gematigd klimaat, zoals in Nederland, meer buizerds dan in de zomer. Waarom? Hun collega's uit Scandinavië, Denemarken en de noordelijke streken van Duitsland, komen deze kant op om te overwinteren. Traag cirkelend, gedragen

door de wind, zweven ze boven open vlaktes, zoals het Diemerpark. Op dat moment zijn ze niet op zoek naar hun kostje. Daarvoor gaan ze naar een uitkijkpost. Met zijn verrekijkersogen en zijn wendbare kop kan hij een enorm gebied overzien. Signaleert hij een prooi, dan laat hij zich er als een baksteen op vallen.' Edial doet uit de doeken waaraan een buizerd is te herkennen. 'Let op zijn vlucht. Hij maakt enkele vleugelslagen, blijft dan kort zweven en maakt vervolgens weer een aantal vleugelslagen. Het is een uitgesproken langzame vlieger met brede gevingerde vleugels en een brede, korte afgeronde staart. De kop is vrij klein, de snavel grijs en haakvormig. Qua kleur kunnen buizerds variëren van chocoladebruin tot bijna wit. Vaak is op de borst een duidelijke V te zien.' 'Alsof hij een slabbetje voor heeft', stelt Rob. 'Dat slabbetje noemen ze ook wel eens een ambtsketen. Burgemeester buizerd dus!'

De roep van een opgewonden buizerd klinkt als een gerekt klagend miauw

Een flinke kras

Het feit dat buizerds de naam hebben wandelaars, hardlopers en wielrenners aan te vallen, weet Edial te relativieren. 'Het gebeurt zelden en als het dan toch eens gebeurt, bereikt het vrijwel altijd de media', zegt hij. 'In het Diemerpark is het nog nooit voorgevallen. Daar ging het om een kraai, maar die heeft nooit iemand geraakt. De buizerd kan het in mei en vooral begin juni stevig opnemen voor zijn onhandige kroost. Alles wat in zijn ogen een bedreiging is voor zijn jongen, jaagt hij weg. Kom je naar zijn beleving te dicht in de buurt, dan maak je kans op een aanvaring. Hij maakt een soort stootvlucht. Ineens glijdt zijn schaduw over je heen en het volgende moment krijg je een stevige tik die de vogel uitdeelt met zijn scherpe nagels. De grote snelheid waarmee hij komt aanzetten, maakt dat je er een flinke kras aan overhoudt als je blootshoofds bent. Natuurlijk niet fijn als dat je overkomt. De buizerd is van nature is een vrij schuwe vogel. Angst zal hem doorgaans weerhouden, maar een enkele lastpak heeft toch het lef.' Blijft de vraag waarom zo'n dier van achter aanvalt. 'Dat zie je wel vaker bij roofdieren, omdat er dan geen ogen zijn die in hun richting gluren. De keus voor het hoofd laat zich ook raden: het is het meest kwetsbare deel van het slachtoffer. Als je in de buurt komt van een nest waar een beruchte buizerd huist, maak dan veel lawaai. Zwaai met je armen en neem desnoods een paraplu mee. Of zorg ervoor dat je niet alleen bent.'

Miauw

'Als je in de buurt van een nest komt, hoor je de oudervogels vaak luid alarmeren. De roep van een opgewonden buizerd klinkt als een gerekt klagend miauw', vertelt Rob. 'Het nest,

zijn horst, huisvest doorgaans drie jongen. Het jong dat als eerste uit het wit met bruine ei kruipt, heeft de grootste overlevingskans. In geval van voedselgebrek wordt de zwakste door zijn familie geconsumeerd. Eieren worden ongeveer dertig dagen bebroed, jongen blijven zo'n zes weken in het nest en maken vervolgens, naarmate ze ouder worden, steeds grotere vluchtjes. Pas na zo'n jaar of drie, vier zijn ze geslachtsrijp. Er vliegen dus nogal wat buizerds rond die niet broeden.'

Edial attendeert erop dat ook het nest van deze beschermde vogelsoort gedurende het hele jaar beschermd is. 'Waarom? Omdat zij jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest. Maar hun aantal rukt op. De opmerkelijke opmars is de vrolijke apotheose van de donkere jaren zestig. Toen werden de Nederlandse roofvogels gedecimeerd, met name door het gebruik van het landbouwgif DDT waardoor prooidieren vol kwamen te zitten met pesticiden. Ook jagers zetten frequent gerichte vervolgingen in omdat zij konijnen graag voor zichzelf hielden. Eind jaren zeventig nam de buizerd na het verbod op DDT zijn oorspronkelijke verspreidingsgebied weer in. Daarna vestigde de roofvogel zich ook in het westelijke deel van Nederland. Hij kan zich zo wijd verspreiden dankzij zijn opportunistische voedselkeuze, hij eet immers wat de pot schaft. Zo nu en dan wordt hij zelfs in steden gesignaleerd, maar dat betreft jonge dieren die nog onbekend zijn met voorjaarskriebels. Twee jaar geleden verschenen er foto's van een exemplaar op een lantaarnpaal in Amsterdam Oost bij het metrostation Wibautstraat. Kijk dus niet alleen tijdens een wandeling door het Diemerpark geregeld omhoog, maar ook eens in je eigen woonwijk!' <

Gastcolumn

TEKST: KITTY SAAL
WIJKVERPLEEGKUNDIGE
AMSTELRING

Griep en verkoudheid

Als wijkverpleegkundige heb ik veel te maken met het weer. Voortdurend ben ik met de fiets onderweg. Dan is droog en mooi weer erg fijn. In Nederland is het weer redelijk onvoorspelbaar. Mij maakt de temperatuur niet zoveel uit. Tegen kou kan je je kleden.

Dit jaar was de zomer snel voorbij. Lang hoopte ik nog op een mooie nazomer. Het zat er niet in.

Het lijkt wel of het weer extremer is geworden. Of dit gevolgen voor onze gezondheid heeft?

De zon doodt virussen en bacteriën. Een vochtig klimaat geeft micro-organismen de ruimte om te groeien. Als weercondities elkaar snel afwisselen, kan de zon zijn werk niet doen en blijven de micro-organismen in een mogelijk verzwakte conditie, bestaan. Opvallend is dat vorig jaar de griep epidemie geen acht maar vijftien weken heeft geduurd. Bijna het dubbele.

Waarom krijgen mensen vooral in de winter griep? Het griepvirus gedijt beter bij lage temperaturen. Ook zitten mensen in het winterseizoen veel en dicht bij elkaar in kleine ruimten zoals een huiskamer of in de tram. Dat vergemakkelijkt de verspreiding van het virus.

De symptomen van een verkoudheid zijn: een loopneus, niezen, waterige ogen en keelpijn. Griep is veelal een ernstiger ziekte dan een verkoudheid en gaat gepaard met koorts. De symptomen van een gewone verkoudheid verdwijnen in het algemeen snel, bij een griep houden ze langer aan en zijn ze heviger, met een plotseling opkomende koorts, koude rillingen, hoofdpijn, spierpijn en een droge hoest die lang kan aanhouden.

Omdat in beide gevallen sprake is van een virusinfectie, is er weinig aan te doen. Het lichaam moet de infectie zelf onder controle krijgen. Het beste advies is daarom: vasten, bedrust nemen en wachten tot het over gaat.

Griep is eigenlijk ook een reactie van ons lichaam op onze ongezonde leefwijze. Het eten van suiker is er debet aan dat vitamines niet goed worden opgenomen in ons lichaam. Als we veel suikers of fabrieksvoeding eten, maken we veel gevoelig slijm aan dat een goede voedingsbodem vormt voor virussen.

Heeft de griep je eenmaal te pakken neem dan deze algemene adviezen in acht. Drink veel. Denk aan extra veel vruchtensappen (bij voorkeur verse sinaasappelsap en grapefruitsap), groentesappen (zoals wortelsap en bietensap) en kruidentheeën. Eet extra vers fruit en rauwkost. Doe het rustig aan. Trek warme kleren aan. (Bij hoge koorts wil de patiënt liever geen kleding dragen: sla een laken om de zieke heen ter voorkoming dat hij op de tocht ligt). Zorg voor warme voeten. Verhoog de luchtvochtigheidsgraad in huis. Was goed en vaker de handen. Goede mondhygiëne tijdens griep is noodzakelijk, dus poets zo vaak mogelijk de tanden. Tijdens hoge koorts heeft de grieppatiënt extra behoefte aan vocht. Gebruik licht verteerbaar voedsel, eiwitrijk voedsel en dierlijk vet zijn zwaar verteerbaar.

Maar boven alles geldt: hopelijk hebben we dit jaar geen griep epidemie!

In oktober krijgen alle mensen die in aanmerking komen voor een griepvaccin hiervoor een oproep van de huisarts.

Rectificatie:

De wisselcolumn in het vorige nummer, getiteld 80.000 (!!!) knettereenzame Amsterdammers, is niet geschreven door Kitty Saal maar door Nina ter Beek van de Stichting De Regenboog.

TEKST: TINEKE KALK

Word je eigen uitgever

Deze keer bespreek ik geen boeken die ik al bladerend door de catalogi van uitgeverijen heb uitgezocht, maar interview ik twee buurtgenoten, Henna Trustfull en Louis Visseren. Zij namen het heft in eigen hand: ze werden hun eigen uitgever.

Waardevol of waardeloos

Misschien begon het voor Henna Trustfull, die in de Indische buurt woont, in de tijd waarin ze huwelijksambtenaar was van het inmiddels opgeheven stadsdeel Zeeburg. De toespraken voor huwelijksparen waren kleine verhalen, gekruid en geardeerd met anekdotes en humor. Misschien begon het nog eerder, tijdens haar jeugd in Suriname. Als ze vroeger iets niet snapte en naar haar vader ging, zei hij stevast: 'Schrijf het eerst eens eventjes op.' Henna's eerste boek *Waardevol of waardeloos* is het verhaal van haar moeder. Zij werd in haar jeugd mishandeld door haar moeder, terwijl haar lichtgekleurde broer op een voetstuk werd geplaatst. Mishandeling, het voortrekken van lichter gekleurde kinderen en incest worden in de Surinaamse cultuur vaak doodgezwegen. De familie van haar moeder was in eerste instantie boos dat Henna de vuile was buiten hing. Hoewel ze niet ontkenden dat Henna de waarheid sprak, hadden ze de mishandeling altijd lacherig afgedaan.

De titel van het boek komt van Henna's oma van vaders kant die altijd zei: 'Je maakt je leven waardevol of waardeloos.' Ondanks de moeilijke start maakte Henna's moeder wél iets positiefs van haar leven en had ze juist oog voor de zwakkeren in de samenleving.

Nadat Henna haar boek naar allerlei uitgeverijen had gestuurd - 'Ik heb een kapitaal uitgegeven aan postzegels' - en nooit wat terug hoorde, besloot ze het boek in eigen beheer uit te geven. Onervaren als ze was en ook niet goed begeleid, schrok ze van de hoeveelheid fouten in haar boek. Ook bestelde ze een te grote oplage.

De presentatie van haar boek, in 2010, was nog niet achter de rug of ze kreeg een zware hersenbloeding, waardoor ze voorgoed arbeidsongeschikt raakte. Tijdens haar revalidatie kwam ze er door gesprekken met een psychologe achter dat ze verder wilde gaan met schrijven én dat ze op zoek moest naar een betere drukkerij.

Haar tweede en derde boek gaf Henna uit bij Scanlaser. Hier heeft ze niet alleen een eigen account, maar ook een aanspreekpunt, Martine Albers, die waar nodig met haar meedenkt van de keuze van het lettertype en de papiersoort tot en met een slappe of harde kaft. Na inlevering van het bestand, ontvangt Henna een proefdruk. Op aanvraag kan ze boeken laten bijdrukken, hoewel ze er altijd wel voor zorgt dat ze een paar exemplaren in huis heeft.

Een productieve schrijfster

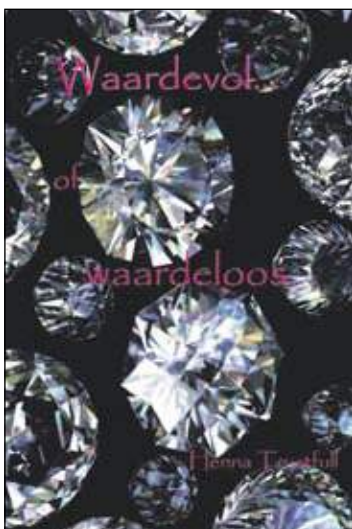
Was Henna's eerste boek autobiografisch, haar tweede boek *Akoeba* dat in 2014 uitkwam, is fictie. Het is het verhaal van een vriendschap

tussen een witte meesteres en een zwarte slaavin, wat zeker gezien die tijd erg bijzonder was. Het verhaal speelt zich af op Barbados, het gebied waar de Trustfulls vandaan komen. Henna: 'Ik had zelf een witte oma. Zij maakte mij er bewust van dat je als zwarte niet minder bent dan een witte. Tijdens de presentatie van dit boek werden meteen 250 exemplaren verkocht.' Het boek was zelfs zo'n succes dat Henna de vraag kreeg of zij een vervolg wilde schrijven. Henna: 'Daar ben ik nu mee bezig, maar ik laat het slecht eindigen hoor, want ik wil er vanaf. Ik heb nog zoveel ideeën, zoals een thriller schrijven.'

Ik heb een kapitaal uitgegeven aan postzegels

Haar derde boek *Het verhaal van kabouter Wensendag* is net af. Henna: 'Er zijn heel weinig sprookjesboeken met Surinaamse kinderen in de hoofdrol. Deze zwarte kabouter ziet in het Surinaamse binnenland hoe zwaar de houthakkers het hebben. Als hij een van hen een handje helpt, ontstaat er jaloezie met alle gevolgen van dien.' Niels Hofelt leverde de illustraties en hoewel hij nog nooit in Suriname is geweest, wist hij tot Henna's verrassing de sfeer raak te treffen. Karim Akyuz photoshopte de tekeningen. Het is dus ook een beetje een multiculti-project geworden.

Henna gaat door met schrijven en uitgeven, hoewel zij zich pas sinds kort schrijfster durft te noemen. <

Henna Trustfull: Waardevol of waardeloos
ISBN 9789085482758
197 pagina's / € 19,00

Henna Trustfull: Akoeba
ISBN 97946190 7424
231 pagina's / € 23,00

Henna Trustfull:
Het verhaal van kabouter Wensendag
ISBN 9789079095018
34 pagina's / € 17,00

Van dorps- naar stadsfotograaf

Louis Visseren fotografeert al heel lang, maar pas toen hij in 2000 zijn baan in de telecommunicatie verloor en een behoorlijke zak geld mee kreeg, besloot hij beroepsfotograaf te worden. Al snel kreeg hij opdrachten van bedrijven uit de omgeving, van bloemkwekerij tot metaalbedrijf, voor brochures. Ook documenteerde hij in opdracht van de wethouder van sociale zaken van Haarlemmermeer de opvang voor daklozen. Daarnaast bekwaamde hij zich in de portretfotografie door vele families uit de omgeving op de foto te zetten. Voor de Stichting Make a Memory doet hij vrijwilligerswerk: op afroep maakt hij een foto van een overleden kind. Toen hij twee jaar geleden naar het Oostelijk Havengebied verhuisde, besloot hij het sociale project Blijve Buren vast te leggen. Elke dag maakte hij een foto. Van dit project maakte hij het boek *Blijve Buren: Elke dag is burendag*.

Perfect Match

Zijn nieuwe fotoproject heet *Perfect Match*. Louis: 'Het intrigeert mij al lang dat je altijd maar één handschoen op straat ziet liggen. Wat zou er gebeuren als iedereen een handschoen oppakt en die gaat dragen? Het is eigenlijk heel raar dat we altijd per se twee dezelfde handschoenen willen dragen. Bovendien, door zo'n opgepakte handschoen te dragen ga je een verbinding aan met de vorige drager. Wie was de drager, hoe zag hij of zij eruit, of waar was hij of zij naar op weg?' In de winter van 2016/2017 raapte Louis tien weken lang alle verloren handschoenen op die hij tegenkwam. Thuisgekomen droogde hij ze en deed er een briefje bij met de datum en de vindplaats. Vervolgens legde hij alle 94 gevonden handschoenen in de gang en keek welke handschoenen een paartje met elkaar zouden kunnen vormen. Die handschoenen met dat ene knoopje paste bijvoorbeeld perfect bij die handschoen met vijf knoopjes, net zoals de frivole stippeltjes handschoen het ongetwijfeld goed zou kunnen vinden met die

BOEKHANDEL van Pampus

Een eigenzinnige winkel met een groot aanbod literatuur en kinderboeken. Daarnaast vindt u er veel over filosofie, yoga, poëzie en natuurlijk de geschiedenis van het Oostelijk Havengebied; verder Art House dvd's, yoga-hulpmiddelen, een OV-chipkaart oplader en prettige zitjes voor een goede koffie of thee.

KNSM-laan 303 | 020-419 30 23 | open van dinsdag t/m zondag | info@boekhandelvanpampus.nl

met dat strikje. Had je natuurlijk ook nog de stoere werkmanshandschoenen. Of de kinderhandschoenen, liefdevol gebreid door een oma of vrolijk gehaakt door een tante. Bij zelfuitgeverij Blurb in de Verenigde Staten liet Louis een aantal exemplaren van *Perfect Match* digitaal drukken en voorzien van een slappe kaft. Hij deelde ze uit aan vrienden en burens. Iedereen reageerde enthousiast. Maar zelf was hij nog niet tevreden, want hij had

Louis Visseren: Perfect Match
56 pagina's / € 27,50
In voorverkoop (alleen via genoemde website) tot 1 november, daarna € 35,00.

de handschoenen als een kunstobject gefotografeerd. Hoorde daar eigenlijk niet een mooi vormgegeven kunstboek bij, gedrukt op mooi papier, voorzien van professionele typografie en een mooie omslag?

Louis kocht bij drukkerij Rob Stolk een aantal uren ondersteuning in. Aan de tafel gezeten liet de drukker hem allerlei papiersoorten zien en voelen en ze brainstormden over een mooie cover. Toen de opmaker aan de gang ging, mocht Louis er naast zitten. Als hij het wilde, kon de opmaker nog laatste veranderingen aanbrenge.

Om de uitgave van het boek mogelijk te maken, startte Louis een crowdfunding actie, zie hiervoor <http://perfectmatch.viesereine.nl/>. Bij elk boek wordt een van de gevonden handschoenen meegeleverd. Hoewel de uitgave al eerder verkrijgbaar is, vindt de officiële boekpresentatie 3 december plaats in De Cantine, waar tevens de opening van de tentoonstelling 'Perfect Match' plaatsvindt.

Een nieuw project staat al weer op stapel. Samen met fotografe Joke van Vlijmen wil Louis statushouders die straks op de plaats van Blijve Buren komen te wonen, een fotografieproject aanbieden ter ondersteuning van hun integratie. Ongetwijfeld niet zijn laatste project. <

Nieuwe serie filosofie avonden bij Boekhandel van Pampus!

Thema: **Klimaatverandering, hoop en verbeelding**. Vier filosofen, vier boeiende avonden. De meest actuele info over deze serie vindt u op onze website www.boekhandelvanpampus.nl

Woensdag 11 oktober	- Jelmer Mommers	- De Correspondent
Dinsdag 24 oktober	- René ten Bos	- Denker des Vaderlands 2017
Dinsdag 7 november	- Jan Flameling	- filosoof
Maandag 20 november	- Henk Oosterling	- filosoof

Aanvang 20.00 uur | Zaal open 19.30 uur | Entree is € 10,00
Aanmelden kan met een mailtje naar info@boekhandelvanpampus.nl

KNSM-laan 303 | 020-419 30 23 | open van dinsdag t/m zondag | info@boekhandelvanpampus.nl

Gelderland roadshow bij

licht & meubels

kom je je ook thuis voelen?

Javastraat 133/141
020 334 27 35

ETEN UIT ANDERMANS KEUKEN

Een pareltje in de Indische Buurt

Turks eten bij Antep Sofrasi

TEKST: NEELTJE WIEDEMEIJER - FOTO: MARCEL DE CNOCK

De zaak ligt een beetje verscholen, maar toch vlakbij het culinaire middelpunt van de Indische Buurt: het Javaplein.

In de Borneostraat kun je al 23 jaar Turks eten, en geweldig lekker. De kleine zaak heeft achterin een grote houtskoolgrill, waarop bijna alle gerechten worden klaargemaakt. Een grote hoeveelheid groenten ligt uitgestald bij de grill. Aan de grill zijn ook een aantal zitplaatsen (lekker warm in de winter). Wij zaten liever aan een tafeltje die avond. Op de kaart vind je veel lamsvlees en kip.

Als voorgerecht namen we een combinatie van koude voorgerechten, zes verschillende schaaltes met allerhande heerlijke (vegetarische) gerechtjes met plat warm brood. Heerlijk. Daarna gegrilde lamsribbetjes, geserveerd op een plank met wat sla en een warme gegrilde grote rode tomaat. Als een van ons er friet met mayonaise bij wil: geen probleem. We nemen geen toetje, maar wel koffie. Turkse koffie natuurlijk.

En o ja, dit restaurant heeft ook drank op de kaart. Dat is vaak wat teleurstellend bij Turkse restaurants, maar niet hier. Wij, witte Nederlanders, willen graag wijn bij het eten als we uit eten gaan. En dat kan hier. We drinken een buitengewoon lekkere Turkse droge witte wijn die ze zelf importeren, aldus onze plezierige gastheer/ober. Mij werd ooit verteld dat Turken, in tegenstelling tot Nederlanders, er een eer in stellen klanten te bedienen. Misschien geldt dat niet voor elke Turkse ober, maar voor deze ober gaat het zeker wel op. Kortom: een heel geslaagd avondje Turks. En dan ook nog zeer betaalbaar. Wat wil je nog meer. <

AMSTERDAM PRINT SERVICE
THE PHOTO FACTORY
professionals in print

Een simpel wissellijstje op standaard formaat of maatwerk tot op de mm nauwkeurig; met ruim 1500 lijsten op voorraad, ruim 400 profielen en eigen passe partout snijservice slaagt u bij ons altijd!
Neem uw afdruk, poster of ander mooi kunstwerk mee en we adviseren u graag over een goede keuze.

Lijsten	Opspannen van
- hout	- canvas
- aluminium	- schilderij
- kunststof	- borduurwerk

Glasoorten	Opplakken op
- floatglas	- aluminium
- helder	- Dibond
- anti reflex	- MDF
- UV werend	- Forex
- Clear Colour	- Centafix

Inlijsten van	Lamineren
- foto afdruk	- lustre
- schilderij	- glans
- borduurwerk	
- 3D, bijv. t-shirt	Passe partouts

U vindt ons vlak bij winkelcentrum Brazilië, bereikbaar met tram 26, gratis parkeren onder de AH.

C. van Eesterenlaan 15, Amsterdam,
020 - 419 7200
www.thephotofactory.nl

Ingezonden

Huurverhoging na woningverbetering/renovatie

Als een woning wordt gerenoveerd dan stelt een verhuurder meestal een extra huurverhoging voor. Een extra huurverhoging is alleen mogelijk als er sprake is van geriefverbeteringen, d.w.z., er wordt iets aan de woning toegevoegd wat er eerder niet was (zoals het aanleggen van een c.v. installatie en het plaatsen van dubbel glas). Voor het uitvoeren van onderhoud kan geen huurverhoging gevraagd worden. Het aanbrengen van zaken die onder renovatie vallen gaat in principe niet zonder toestemming van de huurder. De huurverhoging moet van tevoren vastgelegd en getekend worden door de huurder. Deze verhoging is echter niet bindend. De huurcommissie kan controleren of de verhoging voor de verbeteringen redelijk is. De huurcommissie maakt een berekening op basis van de investeringskosten voor de verbetering en de afschrijvingstermijn. Om een indicatie te geven: voor het aanbrengen van dubbel glas is een bedrag tussen de 20 en 25 euro per maand meestal redelijk, voor een c.v. installatie een bedrag tussen de 35 en 45 euro per maand.

Mocht u het bedrag dat uw verhuurder voor woningverbetering vraagt willen laten toetsen, dan moet u een verzoek bij de huurcommissie indienen binnen 3 maanden nadat de verbeteringen zijn aangebracht. Nogmaals: het maakt bij deze procedure niet uit wat u vooraf met uw verhuurder bent overeengekomen en waar u voor getekend heeft. !WOON kan u adviseren en helpen bij het opstarten van een procedure.

Het initiatief tot het aanbrengen van bijvoorbeeld dubbel glas of andere isolatiemaatregelen kan ook bij de huurder liggen! U kunt uw verhuurder een schriftelijk voorstel doen om dubbelglas aan te brengen, omdat u met dubbelglas in plaats van enkel glas veel meer energie kunt besparen en er veel minder lawaai van buiten in de woning doordringt. Daarnaast kunt u de verhuurder te kennen geven dat u voor het dubbelglas een redelijke huurverhoging wilt betalen. Wil de verhuurder, ondanks uw schriftelijk verzoek daartoe, geen dubbelglas aanbrengen, dan kunt u op basis van artikel 7:243 van het Burgerlijk Wetboek (BW) via de rechter afdwingen dat de verhuurder dit toch moet doen. Ook voor de rechter is belangrijk dat u wel bereid moet zijn om voor het dubbelglas een redelijke tussentijdse huurverhoging te betalen.

Wilt u weten wat u precies wel en wat niet af kunt dwingen, of komt u hier zelf niet goed uit, neem dan contact op met !WOON. Wij kunnen u hierbij ondersteunen. In veel gevallen kunnen wij ook de juridische kosten voor een dergelijke procedure op ons nemen.

Wij zijn te bereiken via oost@wooninfo.nl of 020-5230150.

Koken met Neeltje

Pesto

TEKST & ILLUSTRATIE: NEELTJE WIEDEMEIJER

Pesto, een Italiaanse saus uit Genua. Het voornaamste en bepalende ingrediënt is basilicum, de koning onder de kruiden. Maar niet elke saus met welk groen kruid dan ook is een pesto. Dat vind ik, maar trek het je niet aan.

Pistou, de Franse variant is ook gebaseerd op basilicum. Genuezen vinden dat het alleen pesto mag heten als er basilicum uit Genua gebruikt wordt, dus zo extreem ben ik nou ook weer niet.

Als ik pesto op tafel zet wordt het toch een beetje zomer, het is wat zonniger in huis.

Voor een jampotje pesto heb je een flinke bos basilicum nodig. Als je exotische kruidenier/slager een bos verkoopt, is die in het algemeen beter dan planten die in de potten zitten, want die hebben meestal minder smaak, en om die smaak gaat het juist.

Doe de bos in de keukenmachine met 50 gram pijnootjes (of andere noten, walnoten, zonnebloempitten), 50 gram Parmezaanse kaas (of pecorino of oude Goudse kaas) en drie tenen knoflook. Laat de keukenmachine draaien met een flinke scheut goede olijfolie en voilà, de pesto is klaar. Doe de pesto in een jampotje en giet er nog wat olie over, dan hou je hem langer goed.

Voor de echte pesto moet je pijnootjes en Parmezaan gebruiken, maar de andere opties kunnen ook heel goed. In de koelkast kun je de pesto zeker twee weken goed houden

En wat doe je dan met je pesto? Eigenlijk kan het bij alles, behalve appeltaart dan.

De klassieke Caprese bijvoorbeeld. Tomaat, mozzarella en pesto. Bij elk pastagerecht een lepeltje pesto. Bij gehaktballen, ook heerlijk. Het maakt praktisch elke saaie maaltijd spannend. Geniet. <

Vrije geest zkt. sturing

Help jij Priscilla met haar school- en beroepskeuze en persoonlijke ontwikkeling?

ViiA is het uitzendbureau voor vrijwilligers in Amsterdam Oost. Wij zoeken vrijwilligers die hun talent in willen zetten voor mensen en organisaties in de buurt.

Kijk op vii.nl voor meer informatie en andere vacatures of bel 020 495 22 50.

viiA
HET UITZENDBUREAU
VOOR VRIJWILLIGERS

HELP JE MEE?

In Amsterdam zijn 65.000 mensen extreem eenzaam. 1 op de 5 Amsterdammers leeft onder de armoedegrens. Verbreed je horizon en schenk aandacht aan een mede-Amsterdammer in (sociale) armoede.

Check www.deregenboog.org of bel 020-5317 600 voor meer informatie.

DE REGENBOOG
GROEP

Concert van weemoed én hoop

Opzweepende Balkanmuziek en weemoedige klezmer, vermengd met jazz en klassiek. Het niveau van het Bimhuis en de sfeer van een feestzaal – kortom, een geheimtip voor de echte muzikliefhebber.

TEKST: HANNIE RAAFF - FOTO: CLUB ANTRE

Club Antre is een podium voor professionele musici en jong muziektalent. Op 20 oktober presenteert Club Antre een concert 'van weemoed en hoop' in La Caverna aan de Oostelijke Handelskade. Het concert begint met een optreden van Amsterdamse jongeren van het Roman Junior Ensemble, die samenspelen met jongeren uit de Turkse stad Küçükkuuyu. Beide groepen participeren in een Erasmus-uitwisselingsprogramma. Na een intensieve tweedaagse repetitieperiode laten ze de resultaten horen in het voorprogramma.

Ode aan klarinet

In het tweede deel van het concert treedt het Ensemble Tombaz op met een ode aan de klarinet. De klarinettist Emirhan Tuga gaat de uitdaging aan met de speciaal vanuit Turkije overgekomen klarinettist Abdullah Sanrı, samen met gitarist Ufuk Gundogdu. Deze klarinettisten met totaal verschillende achtergronden (klassiek, Balkan en Turkse volksmuziek) zoeken elkaars grenzen op en dagen elkaar uit op het podium, samen met de overige musici van het Tombaz Ensemble: zangeres Meral Ari, contrabassist Gabriel Barbalau, violist Stijn Schmeddes, percussionist Alper Kecek en pianist Takis Grammatikopolous. De professionele muzikanten van Tombaz zijn tevens de begeleiders van de optredende jonge muzikanten. De muziek is van hoge kwaliteit, het enthousiasme van de muzikanten is grenzeloos en aanstekelijk. Wie na het concert niet langer stil wil zitten, kan dansen met DJ Volkan. Kortom: warm aanbevolen voor alle lezers van IJopener! <

Datum: vrijdag 20 oktober
Tijd: 20.30 uur, zaal open 20.00 uur
Plaats: La Caverna, boven restaurant Puerto Pata Negra, aan de Oostelijke Handelskade 999
Toegang: kaarten à € 10,00 worden verkocht aan de deur; pinnen en reserveren niet mogelijk!
Info: www.clubantre.nl

de 7 Provinciën
 design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Tan **FLEX WERKPLEK te huur in Zeeburg voor ZZP'er, thuiswerker, freelancer**

- Wilt u dichtbij huis een ruime, rustige en betaalbare FLEX werkplek huren om prettig te werken?
- Wilt u klanten of zakenrelaties in een representatieve ruimte kunnen ontvangen?

Voor informatie mail naar info@tanarboconsultant.nl of bel op dinsdag, woensdag of donderdag op telefoonnummer 020-8202207
 Website: www.denieuwevaart.info

Adverteren

Wilt u adverteren in de IJopener? Stuur dan een email naar adverteren@ijopener.nl. Kijk voor meer informatie over adverteren op onze website www.ijopener.nl.

TARIEVEN

Losse advertenties per cm ²	€ 2,00
Halve pagina	€ 650,00
Hele pagina	€ 1.200,00
Hele pagina achtercover	€ 1.500,00
Toeslag vaste plaats	10%
Korting minimaal 5 nummers aaneen	10%

AFMETINGEN

Breedte 70, 145 of 220 mm
 Hoogte variabel
 Hele pagina 260 x 360 mm + 5 mm afloop

ADVERTENTIES OPMAKEN OF WIJZIGEN

Prijs in overleg: adverteren@ijopener.nl

ADVERTENTIES AANLEVEREN

Advertenties dienen aangeleverd te worden in PDF-formaat (300 dpi, cmyk-kleuren). De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van door adverteerders aangeleverde advertenties.

Bezorging

Heeft u een nee/nee-sticker op de deur en wilt u toch de IJopener lezen? Op onderstaande adressen kunt u een exemplaar ophalen (*zolang de voorraad strekt*).

Indische Buurt

- Civic Zeeburg, Kramatplantsoen 101 hs
- Cybersoek, Timorplein 22
- Jansen Vintage, Javaplein 31
- Java Bookshop, Javastraat 145
- Openbare Bibliotheek, Javaplein 2
- Studio/K, Timorplein 62

Oostelijk Havengebied

- Boekhandel Van Pampus, KNSM-laan 303
- Boulevard Café, Cruquiusweg 3
- Bruna, Oostelijke Handelskade 1061
- De Eester, Van Eesterenlaan 266
- Fit aan 't IJ, KNSM-laan 1113
- JavaBlend, Tosaristraat 1
- Kapsalon Hairspray, Sumatrakade 5
- Lloyd Hotel, Oostelijke Handelskade 34
- Pakhuis De Zwijger, Piet Heinkade 179
- Wijnkoperij Hermitage, KNSM-laan 293
- Winkelcentrum Brazilië, Vers Passage

IJburg

- Bloem en Zee, IJburglaan 444
- Bruna, IJburglaan 561
- Gezondheidscentrum Haveneiland, IJburglaan 727
- Sportschool Life and Kicking, Eva Besnyöstraat 29

Oost

- Grand Café Genieten, Oranje-Vrijstaatplein 2
- Post Oost, Wijtenbachstraat 36
- Q-Factory, Atlantisplein 1
- Stadsdeelhuis Oost, Oranje-Vrijstaatplein 2

Klachten over de bezorging kunt u melden via bezorging@ijopener.nl

ZOEK DE VERSCHILLEN...

Zoek de 9 verschillen in onderstaande foto's. Omcirkel de verschillen, maak er een foto van (of schrijf ze op in een mail) en stuur je oplossing voor 29 oktober 2017 naar redactie@ijopener.nl. Uit de goede inzendingen trekken wij de winnaars.

De 4 winnaars kunnen tussen de 200 en 300 foto's bij The Photo Factory inleveren, deze worden dan afgedrukt als collage in tekst of in (bijna) iedere gewenste vorm in het formaat 30 x 30 of 30 x 40.

PUZZELMAKER EN FOTO: ARJEN POORTMAN

De gelukkige 3 winnaars van de Vogelpuzzel uit de vorige uitgave zijn:

Johan van Vliet, Randi Boon en Tekla de Bruijn
De oplossing luidde:
Alles van waarde is weerloos

Steunzender ook van Magazine IJopener

RadioDieperick

PUBLIEKE OMROEP AMSTERDAM

Elke vrijdag van 12.00 - 14.00 uur
uw radio in groot Amsterdam
103.3 kabel/FM 106.8

Ook via salto.nl "Kunst, Cultuur en Politiek"

Niet alleen IJopener, maar ook u kunt op de radio. Idee?
radiodieperick@upcmail.nl

**compaan
counseling**

een persoonlijke aanpak

Praktijk voor stressbehandeling en psychosociale therapie

- coachen en counsellen met mindfulness
- lichaamsgerichte therapie
- focussen
- homospesifieke hulpverlening

www.stressbehandelingamsterdam.nl
info@stressbehandelingamsterdam.nl

Hélène van Bijnen
JF van Hengelstraat 30
1019 DC Amsterdam
06-40556196

Adverteren in IJopener loont!

IJopener
MAGAZINE

Verspreiding van het magazine in Indische Buurt, Oostelijk Havengebied, IJburg en op het Zeeburgereiland. IJopener ligt op leestafels in lokale café's en wachtkamers. De omlooptijd is lang, minstens twee maanden. Dankzij hun uitstraling en inhoud blijven ook oudere exemplaren nog lang circuleren. Een kwestie van waar voor uw geld.

makelaars annoNU

Kopen & Verkopen Anno Nu?

- Zelf verkopen vanaf € 500,00 op Funda
- Met een beetje hulp van de makelaar anno nu
- Full Service
- Taxatierapporten vanaf € 350,00

Wij maken graag vrijblijvend een afspraak met u voor het geven van aankoop en/of verkoopadvies

Makelaars Anno Nu IJburglaan 1495 1087 KM Amsterdam
020 - 4194580 info@makelaarsannonu.nl www.makelaarsannonu.nl

BODYTEC
LOUNGE

3 UUR GYM IN 20 MINUTEN

STORE IJBURG | IJBURGLAAN 799 AMSTERDAM | WWW.BODYTECLOUNGE.COM

REVOLUTION

- ◉ *get in shape*
- ◉ *feel fitter*
- ◉ *be stronger*
- ◉ *feel stronger*

RESERVEER ONLINE EEN
GRATIS PROEFTRAINING
OF KOM LANGS
IN DE STORE

@bodyteclounge

